

**ZAKON O SPECIALIZIRANIH ORGANIH ZA OBRAVNAVO KORUPCIJSKIH KAZNIVIH
DEJANJ IN ORGANIZIRANEGA KRIMINALA**

PREDLOG

EVA: 2026-2030-0043

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje predloga zakona

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

S sprejetjem v letu 2013 takrat novega Zakona o organiziranosti in delu v policiji (ZODPol) je bila ohranjena pravna podlaga za delovanje Nacionalnega preiskovalnega urada (NPU) kot je bila v letu 2010 določena z Zakonom o dopolnitvah Zakona o policiji (ZPol-H). V gradivu je Vlada RS leta 2012 kot predlagatelj ZODPol med drugim napisala, *»da je delovanje NPU nujen institucionalni pogoj za doseg trajnostnega in kvalitetnega preboja pri omejevanju, odkrivanju in preiskovanju zahtevnejših kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete in javnofinančne kriminalitete, korupcije ter drugih najhujših oblik kriminalitete oziroma kriminalitete, ki zahteva specializirana znanja«*.

Leta 2011 je bil eden od ključnih ciljev priprave (takrat novega) Zakona o državnem tožilstvu (ZDT-1) prenova organizacije in načina dela tedanje Skupine državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala. V gradivu je Vlada RS leta 2011 kot predlagatelj ZDT-1 napisala, da *»ustanavlja novo Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije«*, saj da je treba organizacijo tožilstva prilagoditi načinu delovanja NPU in specializiranim oddelkom sodišč (sprva je šlo za en oddelek, nato je novela ZS 2011 uvedla štiri).

V zakonodajnem gradivu novele Zakona o sodiščih iz leta 2011 (ZS-J) beremo napoved, da gre za *»nadgrajen koncept organiziranja oddelka za sojenje v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj, ki se v skladu s predlogom organizira kot štiri specializirani oddelki pri okrožnih sodiščih na sedežih višjih sodišč (Celje, Koper, Ljubljana in Maribor)...«*. S tem naj bi se po mnenju takratnega ministra zaključil proces obsežne prenove kazenskega pravosodja, katerega glavni cilj je bil zavarovanje gospodarskih temeljev države. Z izpolnjenimi kapacitetami ter institucionalno prenovo državnega tožilstva in sodstva smo si pred 15 leti obetali tudi hitrejšo sodno epilog..

Ustanovitev Specializiranega državnega tožilstva RS (SDT RS) ter specializiranih oddelkov pri štirih okrožnih sodiščih je bila leta 2011 logičen in potreben odgovor na takrat ugotovljene sistemske pomanjkljivosti pri pregonu in sojenju v najzahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, korupcije ter terorizma. Ne glede na današnje ocene učinkovitosti je treba ta korak razumeti kot pomemben institucionalni napredek, saj je pomenil specializacijo kadrov, koncentracijo znanja ter organizacijsko prilagoditev organov policije, tožilstva in sodstva. Takratno stanje namreč ni zagotavljalo zadostne učinkovitosti pri obravnavi najzahtevnejših kazenskih zadev, zato je bila reforma utemeljena in potrebna. Manj pohvalen pa je način, kako (če sploh) je bila ta reforma evalvirana v naslednjih petnajstih letih. Institucionalne spremembe same po sebi ne zagotavljajo uspeha, če se njihovega delovanja sistematično ne spremlja, ne vrednoti in po potrebi ne prilagaja. Prav odsotnost redne evalvacije in objektivnega spremljanja učinkov je prispevala k temu, da razpravo o (ne)uspešnosti sistema danes pogosto odpira politika, mediji in splošna javnost.

O razlogih za (ne)učinkovitost sistema pri sojenju v odmevnih, »velikih«, »težkih« oziroma »kompleksnih« kazenskih postopkih, največkrat povezanih z gospodarsko, korupcijsko ali organizirano kriminaliteto, je bilo v vseh teh letih veliko napisanega, opravljene so bile obsežne raziskave, pripravljena poročila, ugotavljali so se vzroki in posledice gospodarske kriminalitete, podani so bili raznoliki in raznovrstni predlogi, napisana številna diplomska dela, sprejete strategije in resolucije, zagotovljena so bila izdatna kadrovska, materialna in finančna sredstva, opravljene so bile analize, preglednice, soočanja mnenj, zasedale so delovne skupine, na voljo je obilo gradiv. Uveljavljene so bile številne zakonodajne spremembe, uvedeni so bili ukrepi za hitrejšo postopke, večjo transparentnost in boljše sodelovanje med institucijami. Tudi mediji so obširno poročali o odmevnih primerih, kjer so poudarjali dolgotrajnost postopkov, pomanjkanje kadrov in strokovnjakov, pa tudi politične pritiske in javni skepticizem, odvijale so se strokovne razprave o (ne)učinkovitosti sistema, potrebnih reformah, povezavi med gospodarsko kriminaliteto in korupcijo ter o vlogi sodne in tožilske avtonomije.

S predlaganimi rešitvami se:

- med deležniki (pred)kazenskega postopka določa povezljivost specializirane institucionalne obravnave najzahtevnejših korupcijskih kaznivih dejanj, organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma in drugih podobnih kaznivih dejanj,
- krepi pomen in vloga SDT RS (po predlogu StKOK),
- vzpostavlja Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala in
- zagotavlja učinkovitejše preiskovanje, pregon in sojenje v zgoraj navedenih zadevah.

S predlagano vzpostavitvijo Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala in se po petnajstih letih opušča model štirih med seboj organizacijsko ločenih specializiranih oddelkov. Namen centralizacije ni zgolj organizacijska sprememba, temveč odpravlja razdrobljenost, s tem pa razpršeno odgovornost nosilcev sodne uprave. Sodišče bo namreč vodil predsednik, ki ne bo podvržen sodno-upravnemu nadzoru s strani predsednika višjega sodišča, ampak bo te naloge izvajal predsednik Vrhovnega sodišča RS (VSRS). Kot je ugotovila že Služba za nadzor organizacije poslovanja sodišč na Ministrstvu za pravosodje v svojih rednih nadzorih, je vloga predsednikov višjih sodišč v razmerju do nižjih, na izvedbeni ravni žal premalo izrazita in praviloma reaktivna, zato predlagatelj zakona ne tvega, ko to pristojnost podeli predsedniku vrhovnega sodišča. Predlagani model združuje centralno organizacijo, z možnostjo, da sodniki še vedno opravljajo delo na različnih lokacijah, hkrati pa vzpostavlja jasno odgovornost za delovanje sodišča v osebi enega predsednika. Takšna ureditev ustvarja pogoje za enotnost sodne prakse, boljše upravljanje kadrovskih virov in učinkovitejše vodenje postopkov. Pomembna prednost predlagane ureditve je tudi v tem, da bodo sodniki Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala sodniško funkcijo opravljali na sodniških mestih tega sodišča in bodo svojo celotno delovno obremenitev namenili reševanju specializiranih kazenskih zadev. Po veljavni ureditvi so sodniki razporejeni na specializirane oddelke, ki organizacijsko ostajajo del posameznih okrožnih sodišč. Predsedniki teh sodišč lahko zaradi zagotavljanja tekočega poslovanja sodnike obremenjujejo tudi z reševanjem zadev drugih oddelkov, kar zmanjšuje njihovo učinkovitost za obravnavanje specializiranih kazenskih zadev. Prav obremenjenost z rednimi kazenskimi zadevami je bila pogosto eden od razlogov za pojasnjevanje dolgotrajnosti ali zastaranja postopkov v X kazenskih zadevah, ne samo vodij oddelkov oziroma predsednikov sodišč v razmerju do sodne uprave višjih sodišč in vrhovnega sodišča, ampak tudi specializiranih sodnikov v razmerju do vodij oddelkov. Če pogledamo Specializirani oddelek največjega prvostopenjskega sodišča, Okrožnega sodišča v Ljubljani, so bili različni poskusi obremenitve in razbremenitve specializiranih sodnikov, namenjeni pospešitvi, enkrat zadev specializiranega oddelka, drugič klasičnega kazenskega oddelka. V letu 2016 so bili specializirani sodniki v celoti razbremenjeni obravnavanja rednih kazenskih zadev in je bila določena prioriteta reševanja specializiranih zadev, kar je prineslo nekoliko boljše rezultate, vendar še vedno ne takšnih, ki jih je reorganizacija zasledovala. Po nekaj letih je sledila sprememba, kot ukrep sodne uprave s spremembo letnega razporeda sodnikov, po kateri so specializirani sodniki ponovno začeli z obravnavo rednih kazenskih zadev, vendar so specializirani sodniki pogosteje obravnavali redne kazenske zadeve in niso obravnavali specializiranih zadev. Kot razlog so sodniki navajali, da so redne kazenske zadeve starejše ali tik pred zastaranjem pregona, pri specializiranih zadevah pa so se zanašali na daljše zastaralne roke. Treba se je zavedati, da specializirani sodnik obravnava pretežno redne kazenske zadeve, specializirane zadeve pa ima v študiju oziroma v pripravi za razpis obravnave ob upoštevanju daljših zastaralnih rokov. V tem je tudi bistvena razlika med specializiranimi državnimi tožilci, ki obravnavajo le zadeve iz pristojnosti SDT RS in specializiranimi sodniki. Predlagani model to sistemsko pomanjkljivost odpravlja, saj omogoča popolno specializacijo sodnikov, stabilno načrtovanje njihove polne delovne obremenitve in neprekinjene osredotočenosti na X zadeve.

S predlogom zakona se po vzoru ureditve za Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije (SDT) določa tudi, da bo predsednik Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala enkrat letno poročal Državnemu zboru Republike Slovenije, kjer bo predstavil delovanje sodišča, njegove rezultate, trende, statistične kazalnike ter učinke njegovega dela. Namen takšne ureditve ni poseganje v neodvisnost sodnega odločanja, temveč krepitev institucionalne odgovornosti in transparentnosti delovanja specializiranega sodišča. Gre za sodišče, ki bo sodilo v najzahtevnejših zadevah korupcijskih kaznivih dejanj, organiziranega in gospodarskega kriminala, pri čemer naj bi se po nekaterih ocenah v Sloveniji na letni ravni izgubilo kar 3,5 milijarde evrov, zato ima javnost upravičen interes

vedeti, kako učinkovito opravlja svoje funkcijo. Redno javno poročanje bo omogočilo objektivno spremljanje trendov, prepoznavanje sistemskih težav in pravočasno sprejemanje organizacijskih ukrepov, hkrati pa zmanjševalo prostor za ugibanja, parcialne interpretacije in politizacijo posameznih odmevnih primerov. Namesto da bi se razprava o učinkovitosti specializiranega sodstva oblikovala zgolj na podlagi posameznih medijsko izpostavljenih kazenskih postopkov, bo temeljila na celovitih, primerljivih in preverljivih podatkih o delu sodišča. Takšna ureditev krepi zaupanje javnosti v delovanje pravosodja, uresničuje načelo odprtosti delovanja državnih organov ter prispeva k temu, da se sodna oblast tudi na institucionalni ravni izvaja pregledno in odgovorno – v imenu ljudstva in pod nadzorom demokratične javnosti, pri čemer ne posega v ustavno zagotovljeno neodvisnost sodnikov pri odločanju v posameznih zadevah.

1.1 Obstoječe stanje in ureditev v veljavnih zakonih

Slovenski sistem specializirane obravnave najzahtevnejših oblik kriminalitete temelji na treh institucionalnih ravneh: specializirani policijski preiskavi, specializiranem državnem tožilstvu in specializiranih oddelkih sodišč. Pravna podlaga za delovanje Nacionalnega preiskovalnega urada je bila vzpostavljena leta 2010, organizacijska prenova državnega tožilstva in ustanovitve Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije pa leta 2011. V istem obdobju so bili pri okrožnih sodiščih na sedežih višjih sodišč v Celju, Kopru, Ljubljani in Mariboru vzpostavljeni specializirani oddelki za opravljanje preiskave in sojenje v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj. Namen reforme je bil koncentrirati specializirano znanje ter organizacijo policije, državnega tožilstva in sodstva prilagoditi naravi najzahtevnejših kazenskih zadev.

Veljavna ureditev kljub vzpostavljeni specializaciji ne zagotavlja povsem povezane institucionalne poti posamezne zadeve. Pristojnost Nacionalnega preiskovalnega urada ni v celoti vezana na zakonsko določeno pristojnost Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije. Podrobnejši katalog zadev Nacionalnega preiskovalnega urada določa generalni direktor policije z internim aktom, pobuda vodje Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije za začetek ali prevzem preiskave pa po veljavni ureditvi za Nacionalni preiskovalni urad ni zavezujoča. Posledično lahko predkazenski postopek v zadevah iz pristojnosti specializiranega državnega tožilstva vodijo bodisi Nacionalni preiskovalni urad bodisi sektorji kriminalistične policije posameznih policijskih uprav. Takšna ureditev omogoča operativno prilagajanje, vendar ne zagotavlja enotne in na zakonski ravni vnaprej določene linije specializirane obravnave.

Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije je pristojno za pregon najzahtevnejših oblik gospodarske in organizirane kriminalitete, korupcijskih kaznivih dejanj, terorizma ter drugih zakonsko določenih kaznivih dejanj. Za razliko od okrožnih državnih tožilstev je pristojno za območje celotne države. Pri njegovem delu sodelujejo imenovani in začasno dodeljeni državni tožilci, zaradi česar je del kadrovskih zmogljivosti odvisen od dodeljevanja državnih tožilcev z drugih državnih tožilstev. Dodeljenih državnih tožilcev matična državna tožilstva v času njihove dodelitve praviloma ne morejo nadomestiti z novo imenovanimi državnimi tožilci, kar lahko vpliva tudi na kadrovske zmogljivosti teh državnih tožilstev. Predlog zakona zato predvideva postopno povečevanje števila trajno imenovanih državnih tožilcev in zmanjševanje odvisnosti od začasnih dodelitev.

Sodno obravnavanje zadev je organizirano v štirih specializiranih oddelkih, ki so organizacijsko del okrožnih sodišč v Celju, Kopru, Ljubljani in Mariboru. Sodniki v teh oddelkih niso sodniki samostojnega specializiranega sodišča, temveč so vanje razporejeni ali dodeljeni. Podrobnejša razporeditev njihovega dela se določa z letnim razporedom posameznega sodišča. Ob upoštevanju potreb drugih oddelkov so lahko sodniki specializiranih oddelkov obremenjeni tudi z reševanjem drugih kazenskih zadev, kar omejuje možnost njihove trajne in popolne osredotočenosti na najzahtevnejše specializirane postopke. Odgovornost za sodno upravo je hkrati razdeljena med štiri predsednike okrožnih sodišč in štiri predsednike neposredno višjih sodišč.

Razporeditev specializiranih zadev med štiri organizacijsko ločene oddelke omogoča regionalno dostopnost, vendar otežuje enotno upravljanje kadrov, prožno izravnavo obremenitev in enotno odgovornost za rezultate specializiranega sodstva. Obstoječa ureditev prav tako ne zagotavlja,

da bi bili vsi sodniki, razporejeni oziroma dodeljeni v specializirane oddelke, za celotni obseg sodniške službe namenjeni izključno reševanju specializiranih zadev.

Na področju kazenskega postopka se za večino zadev iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije uporabljajo splošna pravila Zakona o kazenskem postopku. Poseben procesni režim, ki krepi aktivno preiskovalno vlogo državnega tožilca in spreminja vlogo preiskovalnega sodnika, je določen za zadeve Evropskega javnega tožilstva na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2017/1939. Predlog zakona želi navedeni procesni model s predlaganim novim 165.b členom Zakona o kazenskem postopku razširiti tudi na zadeve iz pristojnosti StKOK. V tem modelu ostaja zagotovljena sodna odreditev oziroma izvedba tistih preiskovalnih dejanj, za katera je potrebna sodna odločba, preiskovalni sodnik pa opravlja predvsem garantno funkcijo.

Predlog zakona zato uporablja medsektorski pristop in sočasno posega v Zakon o organiziranosti in delu v policiji, Zakon o državnem tožilstvu, Zakon o sodiščih, Zakon o sodnikih, Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja in Zakon o kazenskem postopku. Organizacijske, kadrovske, pristojnostne, procesne in prehodne rešitve se tako urejajo kot medsebojno povezana celota.

1.2 Statistični podatki in izkazani trendi

Po podatkih Vrhovnega sodišča Republike Slovenije je v štirih specializiranih oddelkih v letu 2025 delalo 28 sodnikov. Oddelki so prejeli 70 novih zadev, od tega 23 preiskovalnih in 47 razpravnih zadev, rešili pa so 69 zadev, od tega 20 preiskovalnih in 49 razpravnih. Ob koncu leta je ostalo nerešenih 199 zadev. Razmerje med rešenimi in prejetimi zadevami je znašalo približno 98,6 odstotka, kar pomeni, da v letu 2025 ni prišlo do pomembnejšega zmanjšanja skupnega števila nerešenih zadev.

Obrementev med posameznimi specializiranimi oddelki je bila izrazito neenakomerno razporejena. Ob koncu leta 2025 je bilo na specializiranem oddelku Okrožnega sodišča v Ljubljani nerešenih 110 zadev, v Mariboru 48, v Celju 31 in v Kopru deset. Ljubljanski oddelok je tako obravnaval približno 55,3 odstotka vseh nerešenih zadev, ljubljanski in mariborski oddelok skupaj pa približno 79,4 odstotka. Podatki kažejo, da formalno enaka organizacija štirih oddelkov v praksi ne pomeni enakomerne razporeditve dela in da mora biti prihodnja organizacija sposobna prožno usmerjati sodniške in podporne kadre glede na dejanski pripad in zahtevnost zadev.

Primerjava podatkov za zadnja tri zaključena leta kaže, da je bilo ob koncu leta 2023 nerešenih 184 zadev, ob koncu leta 2024 197 in ob koncu leta 2025 199 zadev. V istem obdobju se je v letnih poročilih navedeno število sodnikov v specializiranih oddelkih zmanjšalo s 33 v letu 2023 na 31 v letu 2024 in 28 v letu 2025. Število nerešenih zadev se je med koncem leta 2023 in koncem leta 2025 povečalo za približno 8,2 odstotka, število sodnikov pa se je zmanjšalo za približno 15,2 odstotka. Navedeni agregatni podatki ne upoštevajo razlik v zahtevnosti posameznih zadev, dejanske obremenitve sodnikov z drugimi zadevami in morebitnih metodoloških sprememb statističnega evidentiranja, zato jih ni mogoče uporabljati kot kazalnik individualne sodniške produktivnosti. Izkazujejo pa trajen organizacijski in kadrovski pritisk na specializirano sodstvo.

Pomemben del razlogov za spremembo ureditve je zato v potrebi po stabilnejši kadrovski sestavi, trajnejši specializaciji, učinkovitejši koordinaciji, jasnejši institucionalni odgovornosti in skrajševanju časa od začetka preiskave do pravnomočnega zaključka postopka.

Po podatkih policije je gospodarska kriminaliteta v letu 2024 predstavljala 16,6 odstotka vseh obravnavanih kaznivih dejanj. Po predhodnem upadanju se je trend obravnavanih kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete po letu 2022 obrnil navzgor. Organizirana kriminaliteta je predstavljala približno en odstotek celotne evidentirane kriminalitete. Delež organizirane kriminalitete je številčno razmeroma majhen, vendar gre praviloma za medsebojno povezane, dokazno obsežne in strokovno zahtevne zadeve, ki pogosto zahtevajo finančna, informacijska, forenzična in mednarodna znanja.

Statistični podatki potrjujejo trajno potrebo po specializirani obravnavi gospodarske, korupcijske in organizirane kriminalitete. Sami po sebi pa ne dajejo enoznačnega odgovora, ali je primernejša

organizacija štirih specializiranih oddelkov ali enega samostojnega sodišča. Izbiro novega organizacijskega modela je zato treba utemeljiti tudi z institucionalnimi, kadrovskimi, prostorskimi in procesnimi razlogi.

Razpoložljivi podatki ne kažejo splošne neučinkovitosti vseh obstoječih specializiranih institucij. Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije dosega razmeroma visok delež obsodilnosti, specializirani oddelki pa v posameznih letih rešijo približno toliko zadev, kot jih prejmejo. Bistvena težava je bolj kompleksna: število nerešenih zadev ostaja razmeroma visoko, število sodnikov se zmanjšuje, obremenitev med posameznimi oddelki ni enakomerno razporejena, sodniki niso nujno v celoti razbremenjeni drugih zadev, odgovornost za sodno upravo pa je razdeljena med več organov.

Sama ustanovitev specializiranih organizacijskih enot še ne zagotavlja hitrejšega in učinkovitejšega zaključevanja zadev. Specializacija mora biti povezana s stabilnim kadrom, ustreznim številom strokovnih in administrativnih sodelavcev, varnimi in primernimi prostori, učinkovitim informacijskim okoljem, jasnim katalogom pristojnosti ter vnaprej določenimi in merljivimi cilji. Če ti pogoji niso izpolnjeni, lahko nova organizacijska struktura zgolj prenese obstoječe težave na novo institucijo.

Ustanovitev samostojnega nacionalnega specializiranega sodišča ni edina teoretično mogoča rešitev. Kot alternative bi bilo mogoče obravnavati ohranitev štirih specializiranih oddelkov ob popolni razbremenitvi njihovih sodnikov drugih zadev, zmanjšanje števila oddelkov, ustanovitev enega nacionalnega specializiranega oddelka pri enem od obstoječih okrožnih sodišč ali zožitev kataloga zadev. Predlog zakona se od navedenih alternativ razlikuje po tem, da daje prednost enemu vodstvu, enotni sodni upravi, krajevni pristojnosti za območje celotne države, trajni specializaciji sodnikov in prožnemu nacionalnemu upravljanju kadrov. Ker gre za enega bolj centraliziranih primerjalnopравnih modelov, mora biti njegova izbira podprta z jasno oceno pričakovanega pripada, kadrovskih potreb in prednosti pred izboljšanjem obstoječega sistema.

Temeljni razlog za sprejem predloga zakona je potreba po prehodu od delno povezane specializacije k funkcionalno povezani in organizacijsko odgovorni institucionalni verigi Nacionalni preiskovalni urad – Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala – Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala. S predlogom zakona se želi na zakonski ravni povezati pristojnosti navedenih organov, zagotoviti trajnejšo kadrovsko specializacijo, vzpostaviti enotno sodno upravo ter omogočiti redno in podatkovno podprto vrednotenje rezultatov.

Pričakovani učinek zakona je pospešitev in skrajšanje posameznih postopkov. Namen predloga zakona je vzpostaviti organizacijske, kadrovske in procesne pogoje, v katerih bo mogoče zahtevne zadeve voditi bolj neprekinjeno, s stabilnejšimi specializiranimi ekipami in jasneje določeno odgovornostjo. Uspešnost reforme bo treba presojati najmanj glede na:

- povprečno trajanje postopkov;
- starostno strukturo nerešenih zadev;
- število in delež zadev, v katerih je nastopilo zastaranje kazenskega pregona;
- čas od prejema kazenske ovadbe do vložitve obtožnega akta;
- čas od vložitve obtožnega akta do prvostopenjske in pravnomočne odločitve;
- delež razveljavljenih prvostopenjskih odločb;
- stabilnost sodniškega, državnotožilskega in preiskovalnega kadra;
- razmerje med prejetimi in rešenimi zadevami;
- dejansko uporabo razpoložljivih sodniških, državnotožilskih in policijskih zmogljivosti.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

1. Vzpostavitev povezane specializirane institucionalne obravnave

Prvi cilj predloga zakona je na zakonski ravni povezati pristojnosti Nacionalnega preiskovalnega urada, Specializiranega tožilstva za pregon korupcije in organiziranega kriminala (StKOK) ter Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala. Zadeva, ki bo po zakonskem katalogu sodila v pristojnost StKOK, bo praviloma že od faze policijske preiskave obravnavana v specializirani institucionalni verigi.

S tem se zmanjšuje možnost, da bi bila izbira policijske ali sodne organizacijske enote odvisna predvsem od notranjih aktov oziroma posamičnih organizacijskih odločitev. Namen je zagotoviti večjo predvidljivost pristojnosti, kontinuiteto specializiranih ekip in jasnejšo odgovornost posameznega organa za pravočasno izvedbo nalog.

S tem ciljem je tudi na zakonski ravni poudarjena dolžnost sodelovanja Komisije za preprečevanje korupcije, Urada za preprečevanje pranja denarja, Finančne uprave, Javne agencije za varstvo konkurence, Agencije za trg vrednostnih papirjev, inšpekcijskih organov s StKOK za potrebe izvajanje njegovih pristojnosti kot tudi možnost, da vodja StKOK o nesodelovanju obvesti predstojnika organa, ki sprejme potrebne ukrepe.

2. Koncentracija sodne odgovornosti in trajna specializacija sodnikov

Drugi cilj je sedanji model štirih organizacijsko ločenih specializiranih oddelkov nadomestiti z enim nacionalnim specializiranim sodiščem. Novo sodišče bo imelo lastnega predsednika, sodno upravo, letni razpored dela in sodniška mesta, namenjena obravnavi specializiranih kazenskih zadev.

Sodniki bodo svojo osnovno delovno obremenitev namenjali zadevam iz pristojnosti specializiranega sodišča, kar bo omogočalo stabilnejše načrtovanje dela, manj prekinitev zaradi razporejanja na druge oddelke in bolj prožno dodeljevanje zadev glede na dejansko obremenitev. Enotna pritožbena pristojnost Višjega sodišča v Mariboru naj bi dodatno prispevala k bolj specializirani in enotnejši pritožbeni obravnavi.

3. Učinkovitejši in bolj predvidljivi kazenski postopki ob ohranitvi procesnih jamstev

Tretji cilj je ustvariti pogoje za hitrejšo in bolj neprekinjeno vodenje preiskav in sojenja v dokazno, finančno in organizacijsko najzahtevnejših kazenskih zadevah. Predlog zato predvideva njihovo prednostno obravnavo ter razširitev posebnega procesnega modela, ki ga Zakon o kazenskem postopku že določa za zadeve Evropskega javnega tožilstva.

Učinkovitost postopka ne bo zmanjšala pravic osumljenca ali obdolženca. Pri izvajanju zakona bodo ostali v celoti zagotovljeni pravica do neodvisnega in nepristranskega sodišča, pravica do zakonitega sodnika, primeren čas in možnosti za pripravo obrambe, izvajanje dokazov, učinkovito pravno sredstvo ter sojenje brez nepotrebnega odlašanja.

4. Krepitev kadrovske in organizacijske zmogljivosti StKOK in NPU

Četrti cilj je zagotoviti večjo kadrovsko stabilnost in organizacijsko zmogljivost StKOK. Predlog povečuje zakonsko določeno najmanjše število imenovanih državnih tožilcev, omogoča dva namestnika vodje, predvideva posebno notranjo organizacijsko enoto za informacijsko in analitično podporo ter krepi sodelovanje StKOK z drugimi državnimi organi.

S povečanjem deleža imenovanih državnih tožilcev se želi zmanjšati odvisnost od začasnih dodelitev z okrožnih državnih tožilstev in omogočiti dolgoročno oblikovanje specializiranih ekip. Na policijski ravni se krepi obveznost Nacionalnega preiskovalnega urada, da začne ali prevzame zadeve iz pristojnosti StKOK in zadeve, katerih prevzem pisno zahteva vodja StKOK.

5. Krepitev transparentnosti, institucionalne odgovornosti in vrednotenja učinkov

Peti cilj je vzpostaviti redno, primerljivo in javno spremljanje delovanja specializiranega sodišča. Predsednik sodišča bo enkrat letno poročal Državnemu zboru Republike Slovenije o obsegu dela, rezultatih, kadrovskih in materialnih pogojih, trajanju postopkov ter ugotovljenih sistemskih težavah.

Poročanje se mora omejiti na agregatne in institucionalne podatke ter ne sme posegati v odločanje v posameznih zadevah. Predviden je tudi vsakoletni nadzor nad opravljanjem zadev sodne uprave. Namen navedenih mehanizmov je pravočasno zaznavanje organizacijskih pomanjkljivosti in sprejemanje korektivnih ukrepov, preden se težave izrazijo v večjem številu nerešenih oziroma zastaranih zadev.

2.2 Načela

- načelo pravne države ter jasnosti in določnosti predpisov;
- načelo zakonitosti;
- načelo neodvisnosti in nepristranskosti sodstva;
- načelo avtonomije državnega tožilstva;
- načelo z zakonom ustanovljenega sodišča in zakonitega sodnika;
- načelo specializacije;
- načelo funkcionalne povezanosti pristojnih organov;
- načelo koncentracije strokovnega znanja in institucionalne odgovornosti;
- načelo učinkovitosti, gospodarnosti in smotrne uporabe javnih sredstev;
- načelo sojenja brez nepotrebnega odlašanja;
- načelo enakega varstva pravic in učinkovitega pravnega sredstva;
- načelo sorazmernosti;
- načelo transparentnosti in institucionalne odgovornosti;
- načelo kontinuitete postopkov in varstva procesnih položajev strank;
- načelo podatkovno podprtega spremljanja in vrednotenja učinkov.

2.3 Poglavitne rešitve

1. Zakonska povezava pristojnosti Nacionalnega preiskovalnega urada in StKOK

Predlog zakona določa, da Nacionalni preiskovalni urad vedno začne ali prevzame preiskavo kaznivih dejanj iz kataloga kaznivih dejanj, za obravnavo katerih je pristojno StKOK. Nacionalni preiskovalni urad preiskavo začne ali prevzame tudi na podlagi pisne zahteve vodje StKOK. Pobuda vodje specializiranega državnega tožilstva tako postane zavezujoča zahteva, bistveni obseg pristojnosti Nacionalnega preiskovalnega urada pa se na zakonski ravni povezuje s pristojnostjo StKOK. Predlog ne izključuje pristojnosti Nacionalnega preiskovalnega urada za druge zahtevne zadeve po splošnih določbah Zakona o organiziranosti in delu v policiji.

2. Preoblikovanje in okrepitev Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije

Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije se preimenuje v Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala (StKOK). Predlog na novo opredeljuje njegov katalog kaznivih dejanj, spreminja posamezne pristojnosti pri razpisovanju prostih mest, imenovanju in ocenjevanju državnih tožilcev ter omogoča imenovanje dveh namestnikov vodje. Najmanjše število imenovanih državnih tožilcev se povečuje z najmanj 10 na najmanj 25. Ustanovi se notranja organizacijska enota za informacijsko in analitično podporo, StKOK pa se zagotavlja večji vpliv pri pripravi kadrovskega in finančnega načrta v delu, ki se nanaša na njegovo delovanje. Predlog ureja tudi intenzivnejše sodelovanje z državnimi organi, ki razpolagajo s podatki in strokovnim znanjem, pomembnim za finančne in druge zahtevne preiskave.

3. Ustanovitev Specializiranega sodišča Republike Slovenije Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala

Namesto štirih specializiranih oddelkov se ustanovi Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala. Sodišče bo imelo položaj okrožnega sodišča, sedež v Ljubljani in krajevno pristojnost za območje celotne države.

Pristojnost sodišča bo praviloma vezana na to, da predkazenski postopek vodi oziroma usmerja, zahtevo za preiskavo ali obtožni akt pa vloži StKOK. Sodniki bodo delo praviloma opravljali na sedežu sodišča, ob izpolnjenih zakonskih pogojih pa tudi na sedežih drugih okrožnih sodišč. Za odločanje o pritožbah zoper odločbe Specializiranega sodišča Republike Slovenije bo izključno pristojno Višje sodišče v Mariboru.

4. Posebna procesna ureditev za zadeve iz pristojnosti StKOK

S predlaganim novim 165.b členom Zakona o kazenskem postopku se za zadeve iz pristojnosti StKOK določa smiselna uporaba procesnih pravil, ki veljajo za postopke Evropskega javnega tožilstva. Rešitev pomeni okrepljeno aktivno vlogo državnega tožilca pri preiskovanju, ohranitev

sodne odreditve oziroma izvedbe posegov, za katere je potrebna sodna odločba, ter spremenjeno vlogo preiskovalnega sodnika.

Pri izvajanju te ureditve morajo ostati v celoti zagotovljeni učinkoviti sodni nadzor, pravica do obrambe, enakost orožij, pravica osumljenca do seznaitve z očitki in dokazi ter druga ustavna in konvencijska procesna jamstva.

5. Posebna ureditev sodne uprave, poročanja in prednostnega obravnavanja

Posamezne pristojnosti predsednika neposredno višjega sodišča v razmerju do Specializiranega sodišča Republike Slovenije bo izvajal predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, posamezne pristojnosti personalnega sveta višjega sodišča pa personalni svet Vrhovnega sodišča Republike Slovenije oziroma pritožbeni personalni svet Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Predsednik Specializiranega sodišča Republike Slovenije bo o delu sodišča enkrat letno poročal tudi Državnemu zboru Republike Slovenije, nadzor nad opravljanjem zadev sodne uprave pa se bo izvajal vsako leto. Zadeve iz pristojnosti specializiranega sodišča se določajo kot prednostne oziroma nujne v skladu s predlaganimi spremembami Zakona o sodiščih.

6. Prehod obstoječih institucij, kadrov in zadev

Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije bo nadaljevalo delo kot StKOK ter prevzelo njegove prostore, sredstva, opremo, dokumentacijo, arhivsko gradivo in osebje. Imenovani in dodeljeni državni tožilci bodo nadaljevali delo, dodeljeni državni tožilci pa do izteka obdobja dodelitve.

Štirje obstoječi specializirani oddelki bodo prenehali delovati. Specializirano sodišče Republike Slovenije bo prevzelo zadeve, vpisane v njihove specializirane vpisnike, dokumentacijo in sredstva. Sodniki, ki so jim bile zadeve dodeljene pred začetkom uporabe zakona, bodo z delom v teh zadevah nadaljevali. Dosedanji sodniki specializiranih oddelkov bodo v prehodnem obdobju nadaljevali delo kot sodniki, dodeljeni za polni obseg sodniške službe na novo sodišče. Zadeve, ki niso bile vodene v specializiranih vpisnikih, pa so bile dodeljene tem sodnikom, se bodo na novo dodelile sodnikom pristojnih okrožnih sodišč. Že začeti pritožbeni postopki ter postopki z nadzorstvenimi pritožbami in rokovnimi predlogi se bodo dokončali pred organi, ki so bili pristojni pred začetkom uporabe zakona.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predpis ima posledice za državni proračun in nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

V delu, v katerem Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije nadaljuje delo kot Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala (StKOK), se prenesejo obstoječa finančna in materialna sredstva, prostori, premično premoženje, oprema, dokumentarno in arhivsko gradivo ter osebje. Ta prenos sam po sebi ne pomeni povečanja konsolidiranih odhodkov državnega proračuna. Po Letnem programu dela Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije za leto 2027 znašajo načrtovana proračunska sredstva za SDT RS brez Oddelka za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili 5.095.562 eurov. Navedeni znesek predstavlja obstoječo proračunsko osnovo in se ne všteva med dodatne finančne posledice tega predloga zakona.

Prav tako se med dodatne odhodke ne všteva vrednost obstoječih prostorov, opreme, dokumentacije in sodnega osebja specializiranega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani, ki jih prevzame Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala (Specializirano sodišče RS).

Dodatne finančne posledice na področju državnega tožilstva nastajajo zaradi povečanja zakonsko določenega minimalnega števila imenovanih državnih tožilcev na StKOK na najmanj 25, nadomeščanja kadrovskih zmogljivosti na okrožnih državnih tožilstvih, ustanovitve notranje organizacijske enote za informacijsko in analitično podporo ter dodatnih stroškov strokovne, administrativne in informacijske podpore.

Dodatne finančne posledice za Policijo nastajajo zaradi obveznosti Nacionalnega preiskovalnega urada, da začne ali prevzame preiskave kaznivih dejanj iz pristojnosti StKOK in druge zadeve na podlagi pisne zahteve vodje StKOK. Ocena zato vključuje dodatne preiskovalne in analitične zmogljivosti, materialne stroške ter stroške digitalno forenzične in finančno forenzične podpore.

Največji del dodatnih finančnih posledic je povezan z ustanovitvijo Specializiranega sodišča RS. Ocena vključuje dodatne oziroma nadomestne sodniške zmogljivosti, sodno osebje in sodno upravo, pritožbeno zmogljivost Višjega sodišča v Mariboru, razliko zaradi višjih osnovnih plač sodnikov in vodstva, informacijske sisteme, varovanje, prenos zadev in podatkov, opremo ter prilagoditev prostorov.

Ker predlog zakona ne določa števila sodniških mest in javnih uslužbencev novega sodišča, predsednik Vrhovnega sodišča RS pa bo število sodniških mest določil šele do 15. decembra 2026, je finančna ocena pripravljena kot delovna planska ocena. Temelji na osrednjem izvedbenem scenariju, po katerem se del potreb zagotovi s prenosi obstoječih kadrov in sredstev, ključne izpade zmogljivosti pa se nadomesti z dodatnimi zaposlitvami oziroma pravicami porabe.

Zneski so izraženi v evrih. Skupni ocenjeni dodatni odhodki v obdobju 2026–2029 znašajo 13.810.000 evrov.

V letu 2026 so ocenjeni predvsem pripravljalni stroški prostorske, informacijske in varnostne prilagoditve, prenosa dokumentacije in opreme ter organizacijske vzpostavitve. Ocena za leto 2027 vključuje 2.840.000 evrov za vzpostavitev Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala in prilagoditve sodnega sistema, 1.090.000 evrov za kadrovsko, informacijsko in analitično okrepitev StKOK ter 520.000 evrov za povečane zmogljivosti NPU. Ocenjeni za leti 2028 in 2029 pretežno predstavljata polne letne stroške kadrovskih in operativnih zmogljivosti.

Pri oceni so upoštevani celotni stroški dela, vključno s prispevki delodajalca, ter stroški podpornega osebja, informacijske opreme in licenc, varovanja, usposabljanja, prenosa podatkov in materialnega poslovanja. Morebitni stroški pridobitve ali večje rekonstrukcije nepremičnin niso vključeni, ker takšna rešitev v predlogu zakona ni določena in ni ovrednotena.

Samostojne dodatne obveznosti za druga javnofinančna sredstva niso predvidene. Prispevki delodajalca za socialno varnost so vključeni v ocenjene stroške dela.

4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet

Gre za nov zakon, ki ob načrtovanju in sprejemu proračuna za proračunsko obdobje 2026-2027 še ni bil predviden. Sredstva za njegovo izvajanje bodo tako zagotovljena ob sprejemanju rebalansa sprejetega proračuna. Za izvajanje zakona v tožilskem delu se bo prilagodila sedanja proračunska postavka 4428 Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije, iz katere se sedaj financira delovanje Specializiranega državnega tožilstva, ki je pristojno za pregon najzahtevnejših kaznivih dejanj, katerih pregon terja posebno organiziranost in usposobljenost državnih tožilcev ter najvišjo raven učinkovitosti. Za izvajanje zakona v sodniškem delu bo ustanovljen nov neposredni proračunski uporabnik – Specializirano sodišče za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, za delovanje katerega se bodo zagotovila sredstva v okviru proračunske postavke 4111 Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Predlog zakona nima vpliva na druga javnofinančna sredstva.

5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

5.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Primerjalno pravni pregled je pripravljen po stanju na dan 11. julija 2026 in je osredotočen na institucionalne rešitve, ki so najbližje predmetu predloga zakona: na specializacijo policije in državnega tožilstva, organizacijsko obliko prvostopenjskega sodišča, način določitve njegove pristojnosti ter pritožbeno pot. Primerjane države uporabljajo različne modele. Ti segajo od samostojnega specializiranega kazenskega sodišča z državno pristojnostjo, prek specializiranih oddelkov izbranih rednih sodišč, do specializiranega državnega tožilstva, medtem ko sojenje ostaja v pristojnosti rednih sodišč.

Predlagana slovenska ureditev združuje elemente več primerjanih modelov. Po ustanovitvi samostojnega prvostopenjskega sodišča z državno krajevno pristojnostjo je najbližja slovaški ureditvi. Po navezavi sodne pristojnosti na to, da postopek vodi oziroma obtožni akt vloži specializirano tožilstvo, je najbližja hrvaški ureditvi, deloma pa tudi francoski ureditvi nacionalne finančne jurisdikcije. Od hrvaškega, francoskega, avstrijskega in romunskega modela se razlikuje po popolni organizacijski osamosvojitvi specializiranega sodišča, od slovaškega pa po tem, da o pritožbah ne bi odločalo vrhovno sodišče, temveč določeno višje sodišče splošne pristojnosti. Primerjava kaže, da evropske ureditve praviloma ločeno rešujejo štiri vprašanja: zakonski katalog zadev, način dodelitve zadeve specializiranemu tožilstvu, objektivna pravila za določitev pristojnega sodišča ter stopnjo organizacijske in kadrovske specializacije sodišča. Predlagani slovenski model je med primerjanimi ureditvami eden bolj centraliziranih, saj na enem mestu združuje državno krajevno pristojnost, samostojno sodno upravo in polno delovno specializacijo sodnikov. Zaradi tega je treba njegovo izbiro utemeljiti predvsem z obsegom in strukturo pričakovanega pripada, potrebo po enotni sodni praksi, učinkovitim upravljanjem sodniških virov, varstvom pravice do zakonitega sodnika ter z razlogi, zaradi katerih ciljev ne bi bilo mogoče v primerljivi meri doseči z okrepitevijo obstoječih specializiranih oddelkov.

5.2 Prikaz ureditve v pravnem redu Evropske unije

Predlog ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

5.3 Prikaz ureditve v posameznih državah članicah Evropske unije

Slovaška

Slovaška ima samostojno Specializirano kazensko sodišče (Špecializovaný trestný súd), ki je bilo v sedanji obliki ustanovljeno leta 2009. Gre za prvostopenjsko sodišče s položajem regionalnega sodišča in s sedežem v Pezinku. Njegova stvarna pristojnost je določena neposredno z zakonom, zlasti v 14. členu slovaškega Zakona o kazenskem postopku, in obsega med drugim korupcijska kazniva dejanja, kazniva dejanja hudodelskih in terorističnih združb, nekatera posebej huda gospodarska in premoženjska kazniva dejanja ter druga taksativno določena kazniva dejanja. Pristojnost sodišča torej izhaja iz zakonsko določenega kataloga zadev in ni odvisna od tega, katero državno tožilstvo vloži obtožbo.

O rednih pravnih sredstvih zoper odločbe Specializiranega kazenskega sodišča odloča Vrhovno sodišče Slovaške republike. Slovaški model zato pomeni visoko stopnjo sodne centralizacije in stalno institucionalno specializacijo sodnikov. Vendar od 20. marca 2024 ne temelji več na vzporedni organizaciji samostojnega specializiranega tožilstva: Urad posebnega tožilstva je bil ukinjen, njegove pristojnosti pa so prešle na pristojna regionalna tožilstva; pri generalnem tožilstvu je bil vzpostavljen specializiran oddelk za hudo kriminaliteto. Slovaška tako ohranja samostojno specializirano sodišče, ne pa več enotne institucionalne verige posebnega tožilstva.

in posebnega sodišča. (Zakon št. 301/2005 Z. z., zlasti 14. in 315. člen; Zakon št. 757/2004 Z. z.; Zakon št. 291/2009 Z. z.; Zakon št. 40/2024 Z. z.)

Hrvaška

Na Hrvaškem deluje Urad za zatiranje korupcije in organiziranega kriminala (Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta – USKOK) kot specializirano državno tožilstvo z državno pristojnostjo. Zakon določa katalog kaznivih dejanj iz pristojnosti USKOK ter posebna pravila sodelovanja s policijo in drugimi državnimi organi. Z novelo iz leta 2025, ki se je v delu sodne organizacije začela uporabljati 1. januarja 2026, je bilo število sodnih centrov za zadeve USKOK razširjeno na pet.

Za zadeve iz zakonskega kataloga, v katerih je tožilec USKOK, so stvarno in krajevno pristojna županijska sodišča v Zagrebu, Splitu, Rijeki, Osijeku in Varaždinu. Pri teh županijskih sodiščih ter pri ustreznih občinskih sodiščih so ustanovljeni posebni oddelki za zadeve USKOK. Vanje se z letnim razporedom dela razporejajo sodniki, ki imajo izkušnje z delom v zahtevnejših zadevah. Zakon določa tudi, da morajo sodišča in drugi državni organi v teh postopkih ravnati nujno ter da se naroki in glavne obravnave opravljajo kontinuirano in brez neupravičenih odložitvev. O pritožbah zoper odločbe županijskih sodišč v kazenskih zadevah odloča Visoko kazensko sodišče Republike Hrvaške.

Hrvaški model ne ustanavlja samostojnega specializiranega sodišča, temveč koncentrira zadeve pri več geografsko razporejenih rednih sodiščih in njihovih specializiranih oddelkih. Za predlagano slovensko ureditev je posebej pomembno, da je pristojnost teh sodišč funkcionalno vezana na nastop USKOK kot tožilca. Po tej značilnosti je hrvaška ureditev predlogu zakona zelo blizu, vendar je zaradi petih sodnih centrov manj centralizirana. (Zakon o Uradu za zatiranje korupcije in organiziranega kriminala, zlasti 21. ter 30. do 32. člen, vključno z novelo NN 136/2025; Zakon o sodiščih, 37. člen; Zakon o kazenskem postopku, 19.e člen.)

Francija

Francoska ureditev združuje nacionalno in medregionalno specializacijo znotraj rednega sodnega sistema. Za najzahtevnejša korupcijska, finančna, davčna in z njimi povezana kazniva dejanja deluje Nacionalno finančno tožilstvo (Parquet national financier – PNF). Po 705. členu francoskega Zakona o kazenskem postopku imajo finančni državni tožilec, preiskovalni sodniki v Parizu in kazensko sodišče v Parizu za zakonsko naštete, praviloma zelo kompleksne zadeve konkurenčno pristojnost poleg sicer krajevno pristojnih organov. Kadar PNF ali pariški preiskovalni sodnik prevzame zadevo, njuna pristojnost zajema celotno državno ozemlje. V okviru Sodišča v Parizu so posebej določeni preiskovalni sodniki in sodniki, ki obravnavajo te zadeve, specializirani sodniki pa so določeni tudi pri Pritožbenem sodišču v Parizu.

Za posebej zahtevne zadeve organiziranega, gospodarskega in finančnega kriminala deluje še osem specializiranih medregionalnih jurisdikcij (juridictions interrégionales spécialisées – JIRS) v Parizu, Lyonu, Marseillu, Lillu, Rennesu, Bordeauxu, Nancyju in Fort-de-Franceu. JIRS obravnavajo zadevo celovito, od preiskovanja in sodne preiskave do pregona in sojenja, njihova pristojnost pa temelji na veliki kompleksnosti, organiziranosti ter nacionalni ali čezmejni razsežnosti zadeve.

Francija torej nima samostojnega specializiranega kazenskega sodišča kot ločene sodne institucije. Specializacija je izvedena z zakonsko določenimi pristojnostmi in specializiranimi sodniki znotraj rednih sodišč. Za finančne in korupcijske zadeve je pristojnost pariških organov praviloma konkurenčna in ne izključna, kar zmanjšuje nevarnost, da bi že sama odločitev specializiranega tožilstva avtomatično določila sodišče. (Code de procédure pénale, zlasti 705. člen ter 706-75 in naslednji členi.)

Avstrija

V Avstriji od leta 2011 deluje Centralno državno tožilstvo za pregon gospodarskih kaznivih dejanj in korupcije (Zentrale Staatsanwaltschaft zur Verfolgung von Wirtschaftsstrafsachen und Korruption – WKStA). Gre za specializirano državno tožilstvo z državno pristojnostjo za huda

uradniška in korupcijska kazniva dejanja, gospodarske zadeve z visoko premoženjsko škodo ter druga v zakonu določena kazniva dejanja. Pri delu sodeluje s finančnimi, gospodarskimi in informacijskotehnološkimi strokovnjaki, za del korupcijskih zadev pa tudi z Zveznim uradom za preprečevanje korupcije in boj proti njej.

Sodna specializacija je delna. V predhodnem postopku v zadevah WKStA vlogo sodnika za pripor in varstvo pravic opravlja Deželno kazensko sodišče na Dunaju, pri katerem so bili ustanovljeni posebni oddelki s sodniki z ustreznimi izkušnjami in strokovnim znanjem. Za glavno obravnavo je mogoče zadevo na predlog obdolženca ali WKStA prenesti na te oddelke tudi tedaj, ko bi bilo po splošnih pravilih krajevno pristojno drugo sodišče, če je to primerno zaradi obsega zadeve, kraja pripora, dokazov, preprečitve zamud ali zmanjšanja stroškov. Prenos ni avtomatičen; če pogoji zanj niso izpolnjeni, o zadevi odloča krajevno pristojno redno sodišče.

Avstrijski model zato koncentrira specializacijo predvsem na ravni državnega tožilstva in preiskovalnega sodnega nadzora, medtem ko za glavno obravnavo ohranja kombinacijo splošne krajevne pristojnosti in možnosti prenosa na specializirane oddelke dunajskega sodišča. Samostojno nacionalno specializirano kazensko sodišče ni ustanovljeno. (Strafprozessordnung 1975, zlasti 20.a, 32.a in 39. člen.)

Španija

V Španiji deluje Posebno tožilstvo za boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu (Fiscalía contra la Corrupción y la Criminalidad Organizada). Neposredno vodi preiskovalna dejanja in sodeluje v kazenskih postopkih v zadevah posebnega pomena, ki se nanašajo na širok katalog davčnih, korupcijskih, gospodarskih, premoženjskih in organiziranih kaznivih dejanj. Poseben pomen zadeve presodi generalni državni tožilec. Tožilstvo ima tudi mrežo delegiranih tožilcev ter podporo policijskih in strokovnih enot.

Na sodni strani ima Audiencia Nacional s sedežem v Madridu pristojnost za celotno Španijo, vendar njena kazenska pristojnost ni splošna pristojnost za vsa korupcijska ali organizirana kazniva dejanja. Omejena je na zakonsko določene kategorije, med drugim na nekatera kazniva dejanja z učinki na ozemlju več sodnih območij, organizirano ponarejanje plačilnih sredstev, posebej obsežne goljufije, določena čezmejna kazniva dejanja ter zadeve Evropskega javnega tožilstva. Od reforme sodne organizacije deluje v Madridu tudi Centralno sodišče prve stopnje (Tribunal Central de Instancia) z državno pristojnostjo, katerega oddelka za preiskovanje in kazenske zadeve obravnavata zadeve, ki jih določa zakon. Audiencia Nacional ima tudi poseben pritožbeni senat.

Med pristojnostjo posebnega tožilstva in pristojnostjo Audiencia Nacional ni avtomatične povezave: dejstvo, da zadevo vodi specializirano tožilstvo, samo po sebi ne pomeni, da bo o njej odločalo nacionalno sodišče. Sodno pristojnost določajo vrsta kaznivega dejanja, njegova ozemelska razsežnost in druga merila iz zakona o sodni oblasti in procesnih zakonov. Španska ureditev je zato primer funkcionalne specializacije tožilstva in delne nacionalne koncentracije sodnega odločanja, vendar brez enotnega specializiranega protikorupcijskega sodišča. (Ley Orgánica 6/1985 del Poder Judicial, zlasti 62. do 65. in 95. člen; Ley 50/1981, 19. člen.)

Romunija

V Romuniji deluje Nacionalni protikorupcijski direktorat (Direcția Națională Anticorupție – DNA) kot avtonomna specializirana struktura v okviru državnega tožilstva pri Vrhovnem kasacijskem in pravosodnem sodišču. DNA ima pravno osebnost, operativno in funkcionalno neodvisnost ter pristojnost na celotnem ozemlju države. Organiziran je centralno in teritorialno, poleg državnih tožilcev pa v njem delujejo tudi pravosodni policisti ter finančni, gospodarski, bančni, carinski in drugi strokovnjaki. Njegova pristojnost je usmerjena zlasti v srednjo in visoko korupcijo ter druga zakonsko določena povezana kazniva dejanja, pri čemer se upoštevajo tudi višina škode, vrednost protipravne koristi ali položaj osumljene osebe.

Na sodni strani 29. člen Zakona št. 78/2000 določa, da se za prvostopenjsko sojenje kaznivih dejanj iz tega zakona ustanovijo specializirani senati. Ti senati so del stvarno in krajevno pristojnih rednih sodišč; Romunija nima samostojnega nacionalnega protikorupcijskega sodišča niti enega samega sedeža za vse zadeve DNA. Pritožbena pot ostaja del splošne sodne hierarhije.

Romunski model tako povezuje visoko stopnjo tožilske in preiskovalne specializacije s specializiranimi senati znotraj rednih sodišč. Od predlaganega slovenskega modela se razlikuje predvsem po tem, da sodne specializacije ne organizira kot samostojno sodišče z državno krajevno pristojnostjo. (Ordonanța de urgență a Guvernului št. 43/2002; Legea št. 78/2000, zlasti 29. člen.)

6. Presoja posledic

6.1 Presoja administrativnih posledic

Predpis nima posledic na tem področju.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Predpis nima posledic na tem področju.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

a) Predpis ima učinek na fizične in pravne osebe, ki opravljajo dejavnost.

- **Predpis ima pozitiven učinek na obseg poslovanja.**

Hitrejša obravnava gospodarske kriminalitete.

- **Predpis ima pozitiven učinek na pravno varnost.**

Hitrejša obravnava gospodarske kriminalitete in korupcijskih kaznivih dejanj.

6.4 Presoja posledic za socialno področje

a) Predpis ima učinek na sodno varstvo.

- **Predpis ima pozitiven učinek na učinkovito sodno varstvo (navedite sodišče in postopek ter pravna sredstva in roke).**

- Vzpostavitev povezane specializirane institucionalne obravnave
- Koncentracija sodne odgovornosti in trajna specializacija sodnikov
- Učinkovitejši in bolj predvidljivi kazenski postopki ob ohranitvi procesnih jamstev

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predpis nima posledic na tem področju.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predpis nima posledic na tem področju.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

Ni podatka.

7. Prikaz sodelovanja javnosti

Gradivo ni bilo predmet sodelovanja z javnostjo.

Obrazložitev:

Predlog zakona predhodno ni bil predstavljen javnosti.

8. Zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona

Pri pripravi predpisa ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Mihael Zupančič, minister za pravosodje,
- Gašper Dovžan, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,
- Barbara Levstik Šega, državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje,
- Žiga Erman, Ministrstvo za pravosodje.

II. BESEDILO ČLENOV

Zakon o specializiranih organih za obravnavo korupcijskih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala

I. POGLAVJE SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) S tem zakonom se z namenom zagotovitve učinkovitejšega preiskovanja, pregona in sojenja v najzahtevnejših zadevah korupcijskih kaznivih dejanj, organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma in drugih podobnih kaznivih dejanj določajo specializirani organi in njihove pristojnosti.

(2) S tem zakonom se za namen iz prejšnjega odstavka spreminjajo in dopolnjujejo:

1. Zakon o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19, 66/19 – ZDZ, 200/20, 172/21, 105/22 – ZZNŠPP, 141/22, 85/25 in 14/26),
2. Zakon o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20, 54/21, 105/22 – ZZNŠPP, 57/25 – ZF in 100/25),
3. Zakon o sodiščih (Uradni list RS, št. 100/25),
4. Zakon o sodnikih (Uradni list RS, št. 100/25), in
5. Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (Uradni list št. št. 67/12 – uradno prečiščeno besedilo).

II. POGLAVJE SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONOV

Zakon o organiziranosti in delu v policiji

2. člen

V Zakonu o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19, 66/19 – ZDZ, 200/20, 172/21, 105/22 – ZZNŠPP, 141/22, 85/25 in 14/26) se v 22. členu v drugem odstavku črta besedilo »vodje Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije,«.

Za drugim odstavkom se doda nov, tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena Nacionalni preiskovalni urad vedno začne ali prevzame preiskavo kaznivih dejanj iz kataloga kaznivih dejanj, za obravnavo katerih je pristojno Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala, in v drugih primerih iz pristojnosti Specializiranega tožilstva za pregon korupcije in organiziranega kriminala na podlagi pisne zahteve vodje Specializiranega tožilstva za pregon korupcije in organiziranega kriminala.«.

Zakon o državnem tožilstvu

3. člen

V Zakonu o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20, 54/21, 105/22 – ZZNŠPP, 57/25 – ZF in 100/25) se v 29. členu za prvim odstavkom doda novi drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Prosto mesto državnega tožilca na Specializiranem tožilstvu za pregon korupcije in organiziranega kriminala (v nadaljnjem besedilu: StKOK) razpiše ministrstvo na predlog vodje tožilstva po predhodnem mnenju generalnega državnega tožilca.«.

Dosedanji drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

4. člen

V 33. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Minister pri oblikovanju predloga za imenovanje ni vezan na mnenje Državnotožilskega sveta.«.

Dosedanja tretji in četrti odstavek se črtata.

5. člen

V 37. členu se šesti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(6) Za izdelavo ocene državnotožilske službe je pristojen Državnotožilski svet, za izdelavo ocene državnotožilske službe, ki jo državni tožilec opravlja na Specializiranem tožilstvu za pregon korupcije in organiziranega kriminala, pa vodja tega tožilstva.«.

6. člen

V drugem, petem, osmem in devetem odstavku 71.b člena, prvem, tretjem in četrtem odstavku 71.ba člena, 71.bb členu, drugem odstavku 71.d člena, 12. točki drugega odstavka 80. člena, četrtem odstavku 181. člena, 185. členu, drugem odstavku 186. člena, prvem odstavku 187. člena in četrtem odstavku 191. člena se besedilo »Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije« na vseh mestih in v vseh sklonih nadomesti z besedo »StKOK«.

V drugem odstavku 71.bb člena, drugem odstavku 148. člena in drugem odstavku 188. člena se besedilo »Specializiranega državnega tožilstva« nadomesti z besedo »StKOK«.

7. člen

V 124. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Na okrožnem državnem tožilstvu, pri katerem je določeno najmanj 50 državnotožilskih mest, in na StKOK ima lahko vodja tega tožilstva dva namestnika. Če ima okrožno državno tožilstvo ali

StKOK več kot enega namestnika vodje, vodja pooblasti enega izmed njiju za nadomeščanje, če pooblastila ni, vodjo nadomešča namestnik vodje, ki dalj časa opravlja državnotožilsko službo.«.

8. člen

Za 191. členom se naslov Drugega poglavja spremeni tako, da se glasi:

»SPECIALIZIRANO TOŽILSTVO ZA PREGON KORUPCIJE IN ORGANIZIRANEGA KRIMINALA«.

9. člen

V 192. členu se v prvem odstavku besedilo »Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SDT)« nadomesti z besedo »StKOK«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) StKOK je pristojno za pregon storilcev naslednjih kaznivih dejanj iz Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNSPP, 16/23 in 107/24 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: KZ-1):

- kršitve proste odločitve volivcev po 151. členu, sprejemanja podkupnine pri volitvah po 157. členu, jemanja podkupnine po 261. členu, dajanja podkupnine po 262. členu, sprejemanja koristi za nezakonito posredovanje po 263. členu, dajanja daril za nezakonito posredovanje po 264. členu;
- zoper gospodarstvo iz štiriindvajsetega poglavja (protipravno omejevanje konkurence po 225. členu, nedovoljeno sprejemanje daril po 241. členu, nedovoljeno dajanje daril po 242. členu, pranje denarja po 245. členu in druga kazniva dejanja za katera se lahko izreče kazen osmih let zapora ali hujša kazen, razen poslovne goljufije po drugem odstavku 228. člena);
- oškodovanja javnih sredstev po drugem odstavku 257.a člena;
- terorizma po 108. členu, potovanja v tujino z namenom terorizma po 108.a členu, financiranja terorizma po 109. členu, ščuvanja in javnega poveličevanja terorističnih dejanj po 110. členu, novačenja in usposabljanja za terorizem po 111. členu, spravljanja v suženjsko razmerje po prvem in tretjem odstavku 112. člena, trgovine z ljudmi po prvem, drugem, petem in šestem odstavku 113. člena;
- drugega naklepne kaznivega dejanja, za katero se lahko izreče kazen desetih let zapora ali hujša kazen, če je bilo dejanje izvršeno v hudodelski združbi, razen prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države po 308. členu.«.

Za drugim odstavkom se doda novi tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Če je storilec kaznivega dejanja iz prve alineje prejšnjega odstavka, kaznivega dejanja nedovoljenega sprejemanja daril po 241. členu in nedovoljenega dajanja daril po 242. členu KZ-1 uradna oseba, StKOK zadeve obravnava prednostno.«.

V dosedanjih tretjem, četrtem, petem in šestem odstavku, ki postanejo četrti, peti, šesti in sedmi odstavek, se beseda »SDT« nadomesti z besedo »StKOK«.

10. člen

V 193. členu se v naslovu in besedilu člena beseda »SDT« nadomesti z besedo »StKOK«.

V drugem odstavku se beseda »deset« nadomesti s številko »25«.

Za petim odstavkom se dodata nova šesti in sedmi odstavek, ki se glasita:

»(6) Pri StKOK deluje notranja organizacijska enota za informacijsko in analitično podporo delu državnih tožilcev StKOK.

(7) Vrhovno državno tožilstvo pripravi predlog finančnega načrta za državna tožilstva v skladu z zakonom, ki ureja javne finance, in predlog skupnega kadrovskega načrta za državna tožilstva v skladu z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, v soglasju z vodjo StKOK v delu, ki se nanaša na to tožilstvo.«.

11. člen

V prvem in tretjem odstavku 194. člena, v naslovu in besedilu 195. člena, v naslovu in prvem, drugem, četrtem, petem, šestem ter sedmem odstavku 196. člena, v prvem, drugem, tretjem, petem, šestem in sedem odstavku 198. člena, 198.a členu, prvem in petem odstavku 199. člena, četrtem odstavku 200. člena in prvem odstavku 203.a člena se beseda »SDT« nadomesti z besedo »StKOK«.

12. člen

V 197. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Za imenovanje vodje StKOK se poleg pogojev iz tretjega odstavka 117. člena tega zakona določi tudi pogoj najmanj treh let delovnih izkušenj s področja obravnavanja zadev iz pristojnosti StKOK. Glede imenovanja in razrešitve vodje StKOK se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za generalnega državnega tožilca, glede imenovanja in razrešitve namestnika vodje StKOK pa določbe tega zakona, ki veljajo za namestnika generalnega državnega tožilca.«.

13. člen

Za 198. členom se doda nov, a198.a člen, ki se glasi:

»a198.a člen
(sodelovanje s StKOK)

(1) Državni organi in pravne osebe javnega prava s področij preprečevanja korupcije, preprečevanja pranja denarja, davkov, finančnega poslovanja, vrednostnih papirjev, varstva konkurence, prepovedanih drog in inšpekcijskega nadzora morajo nemudoma obveščati StKOK o zadevah iz njegove pristojnosti in sodelovati s StKOK z namenom, da se zberejo podatki, potrebni za odločitev o kazenskem pregonu.

(2) Državni tožilec StKOK lahko pri izvajanju pristojnosti po tem zakonu usmerja delo pristojnih državnih organov in pravnih oseb javnega prava iz prejšnjega odstavka, in sicer z obveznimi navodili, strokovnimi mnenji in predlogi za zbiranje obvestil ter izvedbo drugih ukrepov, za katere so pristojni, in usmerja delo članov specializirane preiskovalne skupine in skupne preiskovalne skupine, ustanovljene z zakonom, ki ureja kazenski postopek.

(3) V primeru kršitev iz prvega in drugega odstavka tega člena vodja StKOK brez odlašanja obvesti predstojnika organa iz prvega odstavka tega člena, ki sprejme potrebne ukrepe.«.

Zakon o sodiščih

14. člen

V Zakonu o sodiščih (Uradni list RS, št. 100/25) se v 10. členu v tretjem odstavku 1. točka spremeni tako, da se glasi:

»1. na prvi stopnji položaj okrožnega sodišča, če je za reševanje pritožb zoper njihove odločbe pristojno višje sodišče ali specializirano višje sodišče;«.

15. člen

V 11. členu se za drugim odstavkom doda nov, tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Kot okrožno sodišče deluje tudi Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala s sedežem v Ljubljani.«.

16. člen

V 13. členu se za besedilom člena, ki se označi kot prvi odstavek, doda nov, drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na 1. točko prejšnjega odstavka je za sojenje in odločanje v kazenskih zadevah korupcije in organiziranega kriminala na prvi stopnji, pri katerih vodi ali usmerja predkazenski postopek, vloži zahtevo za preiskavo ali obtožni akt Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala, pristojno Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.«.

17. člen

V 19. členu se za drugim odstavkom doda nov, tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Za odločanje o pritožbah v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, v katerih je odločbo na prvi stopnji izdalo Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, je izključno pristojno Višje sodišče v Mariboru.«.

18. člen

Za 28. členom se naslov 3. oddelka spremeni tako, da se glasi:

»SPECIALIZIRANO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA SOJENJE V ZADEVAH KORUPCIJE IN ORGANIZIRANEGA KRIMINALA«.

19. člen

29. člen se spremeni tako, da se glasi:

»29. člen
(pristojnost)

(1) Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala sodi in odloča tudi v zadevah, kjer vodi ali usmerja predkazenski postopek, vloži zahtevo za preiskavo ali obtožni akt okrožno državno tožilstvo, ki mu je bila zadeva, za katero je bilo pristojno Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala, dodeljena v skladu z določbami zakona, ki urejajo državno tožilstvo.

(2) Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala prednostno obravnava zadeve, ki jih Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala obravnava kot prednostne v skladu z zakonom, ki ureja državno tožilstvo.

(3) Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala je krajevno pristojno za območje Republike Slovenije.

(4) Za Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala se uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za okrožno sodišče, razen če zakon določa drugače.«.

20. člen

30. člen se spremeni tako, da se glasi:

»30. člen
(sedež sodišča)

(1) Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala ima sedež v Ljubljani.

(2) Sodniki Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala opravljajo delo praviloma na sedežu tega sodišča, lahko pa tudi na sedežu drugega okrožnega sodišča, če s tem soglaša predsednik tega sodišča.«.

21. člen

Za 30. členom se doda nov, 30.a člen, ki se glasi:

»30.a člen
(posebne določbe za Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala)

(1) Za Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala pristojnosti predsednika neposredno višjega sodišča ali predsednika sodišča višje stopnje iz 51., 54., 56., 60., 61., 76., 78., 84., 85. in 86. člena tega zakona izvaja predsednik vrhovnega sodišča.

(2) Za sodnike Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala pristojnosti personalnega sveta višjega oziroma vrhovnega sodišča iz 70. člena tega zakona izvaja personalni svet vrhovnega sodišča oziroma pritožbeni personalni svet vrhovnega sodišča.«.

22. člen

V 40. členu se za besedilom člena, ki postane prvi odstavek, doda nov, drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Vrhovno sodišče Republike Slovenije pripravi predlog finančnega načrta za sodišča v skladu z zakonom, ki ureja javne finance, in predlog skupnega kadrovskega načrta za sodišča v skladu z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, v soglasju s predsednikom Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala v delu, ki se nanaša na to sodišče.«.

23. člen

V 50. členu se za četrtim odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ne glede na prejšnji odstavek ima Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala lahko dva podpredsednika sodišča.«.

Dosedanji peti in šesti odstavek postaneta šesti in sedmi odstavek.

24. člen

V 78. členu se v drugem odstavku za besedo »ministrstvu« dodata vejica in besedilo »predsednik Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala pa tudi državnemu zboru,«.

25. člen

V 84. členu se v tretjem odstavku za besedo »leta« dodata vejica in besedilo »za Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala pa vsako leto,«.

26. člen

V 105. členu se v tretjem odstavku za 1. točko doda nova 2. točka, ki se glasi:

»2. preiskave in sojenje v kazenskih zadevah, ki jih kot prednostne obravnava Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala;«.

Dosedanje 2. do 12. točka postanejo 3. do 13. točka.

27. člen

V 106. členu se v tretjem odstavku v 1. točki besedilo »8. do 12.« nadomesti z besedilom »9. do 13.«.

Zakon o sodnikih

28. člen

V Zakonu o sodnikih (Uradni list RS, št. 100/25) se v naslovu 41. člena besedilo »za čas reševanja zadev iz pristojnosti specializiranega kazenskega oddelka« nadomesti z besedilom »in

predsednika Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala«.

Prvi, drugi in tretji odstavek se spremenijo tako, da se glasijo:

»(1) Okrožnim sodnikom, ki so izvoljeni ali imenovani na sodniško mesto na Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, pripada osnovna plača vrhovnega sodnika, kot jo določa zakon, ki ureja skupne temelje sistema plač v javnem sektorju, okrožnim sodnikom svetnikom, višjim sodnikom in višjim sodnikom svetnikom pa osnovna plača vrhovnega sodnika svetnika. Predsedniku Specializiranega sodišča za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala pripada plača podpredsednika vrhovnega sodišča.

(2) Okrožnim sodnikom, dodeljenim na Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, pripada za čas, v katerem rešujejo zadeve iz pristojnosti tega sodišča, osnovna plača vrhovnega sodnika, kot jo določa zakon, ki ureja skupne temelje sistema plač v javnem sektorju, okrožnim sodnikom svetnikom, višjim sodnikom in višjim sodnikom svetnikom pa osnovna plača vrhovnega sodnika svetnika.

(3) Sodnikom poročevalcem, ki na višjem sodišču odločajo o pravnih sredstvih v zadevah iz pristojnosti Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, pripada za čas, v katerem rešujejo zadeve iz pristojnosti tega sodišča, osnovna plača vrhovnega sodnika.«.

V četrtem odstavku se besedilo »specializiranega kazenskega oddelka« nadomesti z besedilom »Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala«.

29. člen

Za 60. členom se dodata nova V.A POGLAVJE in 60.a člen, ki se glasita:

»V.A POGLAVJE

SODNIKI SPECIALIZIRANEGA SODIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA SOJENJE V ZADEVAH KORUPCIJE IN ORGANIZIRANEGA KRIMINALA

60.a člen

(posebne določbe za sodnike Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala)

(1) Za predsednika Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala pristojnosti predsednika neposredno višjega sodišča iz 42., 56. in 58. člena tega zakona izvaja predsednik vrhovnega sodišča.

(2) Za sodnike Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala pristojnosti personalnega sveta višjega sodišča iz 31., 55. in 59. člena tega zakona izvaja personalni svet vrhovnega sodišča.«.

30. člen

Za 77. členom se naslov 3. oddelka spremeni tako, da se glasi:

»DODELITEV NA SPECIALIZIRANO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA SOJENJE V ZADEVAH KORUPCIJE IN ORGANIZIRANEGA KRIMINALA«.

31. člen

Naslov 78. člena se spremeni tako, da se glasi »(dodelitev)«.

Prvi in drugi odstavek se spremenita tako, da se glasita:

»(1) Za reševanje zadev iz pristojnosti Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala po zakonu, ki ureja sodišča, je lahko dodeljen sodnik drugega okrožnega sodišča ali sodnik višjega sodišča, če je sodniško funkcijo uspešno opravljal najmanj tri leta na področju kaznovalnega prava, in sicer za polni obseg sodniške službe ali za njen del.

(2) Dodelitev iz prejšnjega odstavka traja največ tri leta in se lahko s privolitvijo sodnika večkrat ponovi. Če se sodniku, ki kot predsednik ali član senata sodi v zadevi iz pristojnosti Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, dodelitev izteče pred izdajo odločitve o glavni stvari, se dodelitev podaljša do izdaje odločbe glede odločitve o glavni stvari, če bi bila z vidika zagotavljanja sojenja brez nepotrebnega odlašanja nesmotrna predodelitev drugemu sodniku. V tem primeru se sodniku v času podaljšanja ne smejo dodeljevati nove zadeve iz pristojnosti Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala niti se sodnika ne sme razporejati v senate drugih zadev iz pristojnosti Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, če ni sodniku izdana nova odločba o dodelitvi na to sodišče. O podaljšanju dodelitve odloči sodni svet na predlog predsednika Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.«.

Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja

32. člen

V Zakonu o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (Uradni list RS, št. 67/12 – uradno prečiščeno besedilo) se v 9. členu tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Za odločanje o rokovnem predlogu glede zadev, ki jih obravnava Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala ali Vrhovno sodišče Republike Slovenije, je pristojen predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.«.

III. POGLAVJE

POSTOPEK V ZADEVAH IZ PRISTOJNOSTI SPECIALIZIRANEGA TOŽILSTVA ZA PREGON KORUPCIJE IN ORGANIZIRANEGA KRIMINALA

33. člen

V postopku zaradi kaznivih dejanj, za katera je v skladu z določbami zakona, ki ureja državno tožilstvo, pristojno Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala, se

smiselno uporabljajo določbe Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 96/22 – odl. US, 2/23 – odl. US, 89/23 – odl. US, 53/24, 93/25 – ZNUZJV in 10/26 – ZKOM) v delu, ki ureja postopek, ki teče na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (UL L št. 283 z dne 31. 10. 2017, str. 1).

IV. POGLAVJE PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

Zakon o državnem tožilstvu

34. člen (nadaljevanje dela StKOK)

(1) Z dnem začetka uporabe tega zakona Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije nadaljuje delo kot StKOK. StKOK prevzame finančna in materialna sredstva, prostore, premično premoženje, opremo, dokumentarno in arhivsko gradivo Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije.

(2) Državnotožilsko osebje Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije nadaljuje delo na StKOK, kamor se premesti po določbah, ki veljajo za trajne premestitve javnih uslužbencev v okviru istega delodajalca zaradi delovnih potreb.

(3) Imenovani in dodeljeni državni tožilci na Specializiranem državnem tožilstvu Republike Slovenije nadaljujejo delo na StKOK. Dodeljeni državni tožilci nadaljujejo delo do izteka obdobja za katerega so bili dodeljeni.

35. člen (vodenje StKOK)

(1) Ministrstvo, pristojno za pravosodje, v enem mesecu po začetku uporabe tega zakona razpiše prosto mesto vodje StKOK.

(2) Od začetka uporabe tega zakona in do imenovanja vodje StKOK v skladu s tem zakonom opravlja naloge vodje StKOK dosednji vodja Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, ki je bil imenovan v skladu z Zakonom o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20, 54/21, 105/22 – ZZNŠPP, 57/25 – ZF in 100/25).

36. člen (postopki imenovanj)

Postopki imenovanj državnih tožilcev, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

37. člen (postopki izdelave ocen državnotožilske službe)

Postopki izdelave ocen državnotožilske službe državnih tožilcev na Specializiranem državnem tožilstvu Republike Slovenije, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

38. člen **(uporaba izrazov)**

Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije« ali »Specializirano državno tožilstvo«, pomeni ta izraz »Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala«.

39. člen **(podzakonski predpisi)**

(1) Minister, pristojen za pravosodje, uskladi Odredbo o številu mest državnih tožilcev (Uradni list RS, št. 76/11, 69/12, 52/13, 52/14, 71/15, 14/19, 102/20, 135/22, 14/23, 30/24 in 13/26) z določbami tega zakona do 15. decembra 2026.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, uskladi Državnotožilski red (Uradni list RS, št. 7/12, 29/12, 45/16, 64/19, 191/20, 125/21, 204/21, 54/23 in 244/26) z določbami tega zakona do začetka uporabe tega zakona.

Zakon o sodiščih

40. člen **(ustanovitev Specializiranega sodišča za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala in prevzem zadev)**

(1) Z dnem začetka uporabe tega zakona se ustanovi Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.

(2) Z dnem začetka uporabe tega zakona prenehajo delovati oddelki, ki so pri okrožnih sodiščih na sedežih višjih sodišč specializirani za opravljanje preiskave in sojenje v najzahtevnejših zadevah organiziranega kriminala, gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj (v nadaljnjem besedilu: specializirani oddelek).

(3) Z dnem začetka uporabe tega zakona Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala prevzame zadeve iz pristojnosti specializiranih oddelkov, ki so bile do začetka uporabe tega zakona vodene v vpisnikih teh oddelkov, dokumentacijo in sredstva.

(4) Delo v zadevah iz prejšnjega odstavka nadaljujejo sodniki, ki so jim bile zadeve dodeljene pred začetkom uporabe tega zakona.

(5) Zadeve, ki niso bile vodene v vpisnikih specializiranih oddelkov, sodnikom specializiranih oddelkov pa so bile dodeljene pred začetkom uporabe tega zakona, se dodelijo sodnikom pristojnih okrožnih sodišč v skladu z določbami Sodnega reda (Uradni list RS, št. 87/16, 127/21, 95/25 in 100/25 – ZS-1) o dodeljevanju zadev ob daljši sodnikovi odsotnosti.

(6) Podrobnejša navodila o prevzemu zadev, dokumentacije in sredstev sprejme predsednik vrhovnega sodišča do 15. decembra 2026 in akt objavi na spletnem mestu sodstva.

41. člen **(nadaljevanje dela in letni razpored)**

(1) Z dnem začetka uporabe tega zakona sodniki, ki so bili na dan uveljavitve tega zakona razporejeni v specializirane oddelke, sodniško službo opravljajo kot sodniki, dodeljeni za polni obseg sodniške službe na Specializirano sodišče za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala. Doba dodelitve se izteče z imenovanjem ustreznega števila sodnikov na prosta sodniška mesta Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, kot bo to določal akt iz prvega odstavka 39. člena tega zakona, najpozneje pa do 1. januarja 2028.

(2) Z dnem začetka uporabe tega zakona opravljajo sodniki, ki so bili na dan uveljavitve tega zakona dodeljeni v specializirane oddelke, sodniško službo kot sodniki, dodeljeni na Specializirano sodišče za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.

(3) Letni razpored Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala za leto 2027 določi začasni predsednik tega sodišča najpozneje do 20. decembra 2026.

(4) Okrožna sodišča na sedežih višjih sodišč uskladijo akte o notranji organizaciji in sistemizaciji z določbami tega zakona do začetka uporabe tega zakona.

42. člen

(število sodniških mest pri Specializiranem sodišču Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala)

(1) Predsednik vrhovnega sodišča do 15. decembra 2026 določi število sodniških mest pri Specializiranem sodišču Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.

(2) Vrhovno sodišče razpiše prosta sodniška mesta pri Specializiranem sodišču Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala v 15 dneh po sprejetju akta iz prejšnjega odstavka.

43. člen

(prostori in osebje Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala)

(1) Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala začne z delom v prostorih, kjer deluje specializirani oddelek Okrožnega sodišča v Ljubljani.

(2) Sodno osebje specializiranega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani nadaljuje delo pri Specializiranem sodišču Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, kamor se premesti po določbah, ki veljajo za trajne premestitve javnih uslužbencev v okviru istega delodajalca zaradi delovnih potreb.

44. člen

(začasno vodenje in razpis za predsednika Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala)

(1) Dosedanji vodja specializiranega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani opravlja naloge in pristojnosti predsednika Specializiranega sodišča za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala kot začasni predsednik do imenovanja predsednika Specializiranega sodišča za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.

(2) Sodni svet v 15 dneh od uveljavitve tega zakona razpiše prosto mesto predsednika Specializiranega sodišča za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.

45. člen **(časovni standardi)**

Predsednik vrhovnega sodišča določi časovne standarde za leto 2027 za zadeve iz pristojnosti Specializiranega sodišča za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala najpozneje do 15. decembra 2026.

46. člen **(pritožbeni postopki)**

Pritožbeni postopki v zadevah specializiranih oddelkov, ki so bile do začetka uporabe tega zakona vpisane v vpisnike pritožbenih sodišč, se dokončajo na teh sodiščih.

47. člen **(nadzorne sodno-upravne pristojnosti)**

Nezaključena opravila nadzornih sodno-upravnih pristojnosti, ki so jih nad specializiranimi oddelki do prenehanja njihovega delovanja opravljali predsedniki neposredno višjih sodišč, dokončajo predsedniki teh sodišč.

48. člen **(uporaba izrazov v drugih predpisih)**

Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »specializirani oddelek« ali »specializirani kazenski oddelek okrožnega sodišča«, če se nanaša na »Specializirani oddelek za sojenje v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj«, pomeni ta izraz »Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala«.

49. člen **(uskladitev podzakonskih aktov)**

Minister, pristojen za pravosodje, uskladi določbe Sodnega reda (Uradni list RS, št. 87/16, 127/21, 95/25 in 100/25 – ZS-1) z določbami tega zakona do 1. januarja 2027.

Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja

50. člen **(nadzorstvene pritožbe in rokovni predlogi)**

Postopke z nadzorstvenimi pritožbami in rokovnimi predlogi v zadevah specializiranih oddelkov, kjer so bile nadzorstvene pritožbe ali rokovni predlogi vloženi pred začetkom uporabe tega zakona, dokončajo predsedniki sodišč, ki so bili za odločanje o njih pristojni pred začetkom uporabe tega zakona.

51. člen
(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati se začne 1. januarja 2027, do takrat pa se uporabljajo:

- Zakon o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19, 66/19 – ZDZ, 200/20, 172/21, 105/22 – ZZNŠPP, 141/22, 85/25 in 14/26),
- Zakon o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20, 54/21, 105/22 – ZZNŠPP, 57/25 – ZF in 100/25) in
- Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (Uradni list št. št. 67/12 – uradno prečiščeno besedilo), in -Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 96/22 – odl. US, 2/23 – odl. US, 89/23 – odl. US, 53/24, 93/25 – ZNUZJV in 10/26 – ZKOM).

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Položaj in vlogo policije, državnih tožilstev in sodišč, njihov notranji ustroj, pravice in obveznosti policistov, državnih tožilcev in sodnikov v okviru veljavnega pravnega sistema že urejajo matični predpisi. Zato se s predlogom tega zakona uporablja t. i. omnibus pristop na način, da se v (organizacijskih) zakonih spreminjajo oziroma dopolnjujejo določbe, ki se nanašajo na delo obstoječih specializiranih organov (NPU, SDT RS in specializirani kazenski oddelki okrožnih sodišč) vse s ciljem zagotoviti sistemsko krepitev specializirane institucionalne obravnave korupcijskih kaznivih dejanj, organizirane in gospodarske kriminalitete.

K 2. členu:

Pristojnosti NPU na normativni ravni ne sledijo pristojnostim SDT RS, še več, generalni direktor policije katalog kaznivih dejanj določa z internim aktom, NPU lahko pobudo za začetek ali prevzem preiskave vodje SDT RS tudi zavrne. V praksi to pomeni, da ni enotne linije obravnave korupcijskih kaznivih dejanj, organizirane in gospodarske kriminalitete, saj SDT RS pri obravnavi posameznih zadev sodeluje (oziroma usmerja delo) z NPU ali s Sektorji kriminalističnih policij policijskih uprav glede na katalog, ki ga sprejme vsakokratni generalni direktor policije. Upošteva namen predlaganega zakona se na zakonski ravni določa izključna pristojnost NPU za preiskavo kaznivih dejanj iz kataloga kaznivih dejanj StKOK (drugi in peti odstavek 192. člena ZDT-1). Ker katalog kaznivih dejana ni zaprt (glej tretji in šesti odstavek 192. člena ZDT-1) se pristojnost NPU določa tudi v primerih, če to zahteva (in ne na podlagi pobude kot v veljavni ureditvi) vodja StKOK.

Predlagana sprememba ne posega v veljavno ureditev, po kateri je NPU lahko pristojen tudi za preiskavo drugih kaznivih dejanj iz prvega in drugega odstavka 22. člena ZODPol.

K 3. členu:

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami ZDT-1 se določa preimenovanje dosedanjega SDT RS v Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala (StKOK). StKOK bo obravnavalo najzahtevnejše zadeve korupcije in organiziranega kriminala, zato je nujno, da ima vodja StKOK tudi večjo avtonomijo pri posredovanju predloga za razpis prostega mesta državnega tožilca. Glede na navedeno se s predlaganim novim drugim odstavkom 29. člena ZDT-1 določa, da vodja StKOK za podajo predloga za razpis prostega mesta državnega tožilca ne potrebuje soglasja generalnega državnega tožilca (kot to sicer velja za ostale vodje državnih tožilstev), temveč njegovo mnenje.

K 4. členu:

Skladno s tretjim odstavkom 33. člena ZDT-1 je minister v postopku imenovanja novih državnih tožilcev vezan na dokončno mnenje Državnotožilskega sveta. Takšna ureditev sicer krepí strokovno avtonomijo tožilstva, vendar hkrati zmanjšuje možnost, da minister kot nosilec politične odgovornosti vpliva na kadrovske odločitve, ki so ključne za delovanje sistema. S predlagano spremembo 33. člena ZDT-1 se ministru omogoča, da pri oblikovanju predloga za imenovanje med kandidati, navedenimi v dokončnem mnenju Državnotožilskega sveta, za katere je ta ocenil, da izpolnjujejo strokovne pogoje za imenovanje, izbere kandidata, ki ga glede na okoliščine posameznega postopka oceni kot najprimernejšega za imenovanje, pri tem pa ni vezan na vrstni red kandidatov iz dokončnega mnenja Državnotožilskega sveta. Strokovno mnenje Državnotožilskega sveta še vedno ostaja temelj postopka, izbira in priprava predloga ministra pa bo še naprej omejena le na kandidate iz njegovega mnenja. Predlagatelj ob tem posebej poudarja, da vezanosti na predlog Sodnega sveta v postopku izvolitve sodnika v Državnem zboru Republike Slovenije ne določa niti Zakon o sodnikih (ZSod).

K 5. členu:

S predlagano spremembo šestega odstavka 37. člena ZDT-1 se zaradi zagotovitve poudarjene organizacijske samostojnosti StKOK znotraj državnotožilske organizacije določa odstop od veljavne ureditve glede pristojnosti za izdelavo ocene državnotožilske službe državnega tožilca na StKOK, in sicer se navedena pristojnost prenaša iz Državnotožilskega sveta na vodjo StKOK, ki je operativno najbližje delu posameznih državnih tožilcev in njihovim rezultatom. S predlagano ureditvijo se ne posega v kriterije za izdelavo ocene državnotožilske službe in sam postopek

izdelave ocene (vloga VDT RS v okviru delnega strokovnega pregleda), saj se bodo v tem delu določbe ZDT-1 (konkretnije tudi Merila za kakovost dela državnih tožilcev za oceno državnotožilske službe, ki jih je sprejel Državnotožilski svet) glede izdelave ocen državnotožilske službe državnih tožilcev še naprej (smiselno) uporabljale tudi pri izdelavi ocene državnotožilske službe državnih tožilcev, ki bodo državnotožilsko službo opravljali na StKOK.

K 6. členu:

Gre za zbirni redakcijski člen, s katerim se v posameznih določbah Zakona o državnem tožilstvu ustrezno popravlja ime organa.

K 7. členu:

Glede na pomen delovanja StKOK se s predlagano spremembo tretjega odstavka 124. člena ZDT-1 določa, da ima vodja StKOK lahko dva namestnika (po veljavni ureditvi glede na število državnotožilskih mest zgolj enega).

K 8. členu:

S predlagano spremembo se poglavje ZDT-1, ki ureja Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije nadomešča z nazivom novega organa, ki ga uveljavlja ta zakon, in sicer Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala.

K 9. členu:

Spreminja se katalog kaznivih dejanj, katerih obravnava sodi v izključno pristojnost StKOK. Določitev kataloga je posebnega pomena, saj se po predlogu tega zakona na katalog StKOK veže izključna pristojnost NPU in Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala. S katalogom se poudarja pristojnost za obravnavo korupcijskih kaznivih dejanj, medtem ko so na področju obravnave gospodarskega in organiziranega kriminala kazniva dejanja zamejena na najhujše oblike (v tem delu je katalog v razmerju do veljavne ureditve nekoliko zožen). Po predlogu se ohranja pristojnost StKOK za obravnavo t. i. terorističnih kaznivih dejanj, saj gre po mnenju predlagatelja za kompleksna kazniva dejanja, ki terjajo posebno usposobljenost in organiziranost državnih tožilcev.

StKOK bo pristojen tudi za obravnavo storilcev kaznivih dejanj zoper gospodarstvo iz štiriindvajsetega poglavja Kazenskega zakonika (protipravno omejevanje konkurence po 225. členu, nedovoljeno sprejemanje daril po 241. členu, nedovoljeno dajanje daril po 242. členu, pranje denarja po 245. členu in druga kazniva dejanja za katera se lahko izreče kazen osmih let zapora ali hujša kazen, razen poslovne goljufije po drugem odstavku 228. člena).

Ker je v interesu javnosti, da kazenski postopki zoper uradne osebe (prvi odstavek 99. člena KZ-1) v t. i. korupcijskih kaznivih dejanjih čimprej dobijo epilog, se s predlaganim novim tretjim odstavkom 192. člena ZDT-1 določa prednostna obravnava navedenih zadev. Dolgotrajni postopki pregona in obravnavanja korupcijskih kaznivih dejanj, ki jih storijo uradne osebe, v javnosti ustvarjajo vtis, da je načelo pravne države prizadeto oziroma, da je vladavina prava okrnjena, kljub na ustavni ravni poudarjenemu načelu enakosti pred zakonom in pravne varnosti. Upravičeno je pričakovanje javnosti, da se postopki, v katerih so uradne osebe osumljene korupcijskega kaznivega dejanja, končajo brez zavlačevanja oziroma, da se obravnavajo prednostno. Načelo enakosti pred zakonom pomeni, da so vsakomur zagotovljena (ista) ustavna in procesna jamstva, ne glede na to, kdo je storilec kaznivega dejanja, zato prednostno obravnavanja korupcijskih kaznivih dejanj, ki jih storijo uradne osebe, ne predstavlja posega v načelo enakega obravnavanja, ki izhaja iz ustavnega jamstva enakosti pred zakonom, ampak gre za uresničevanja zaupanja državljanov v pravno državo in pravno varnost. Pričakovanja družbe, da uradne osebe, ki so jim poverjene najvišje državne oziroma oblastne funkcije (in pooblastila), svoje delo opravljajo vestno, v skladu z ustavo in zakonom, so na povsem človeški ravni, popolnoma upravičena in skladna z družbeno pogodbo, ki temelji na zaupanju in širšem družbenem konsenzu, da določeni posamezniki izvršujejo oblastna ravnanja v dobro družbe in njenih članov. Predlagatelj dodatno navaja, da mora generalni državni tožilec sicer na podlagi 145. člena ZDT-1 vrste zadev, ki se obravnavajo prednostno, določiti v vsakokratni politiki pregona. Ker aktualna politika pregona, ki jo je sprejela generalna državna tožilka dne 12. 12. 2024, zadev, ki se obravnavajo prednostno, ne določa na način, kot je bilo to zelo neposredno določeno v politiki pregona z dne 27. 6. 2012, kjer je bila npr. korupcijska kriminaliteta eksplicitno določena kot prednostna, je potrebno zaradi pomembnosti prej navedenih zadev, če jih storijo

uradne osebe, določiti te kot prednostne že na zakonski ravni. To bo pomenilo, da njihova narava (p)ostaja prednostna ne glede na vsakokratno politiko pregona. Predlagatelj meni, da gre za tako pomembne zadeve, da bi bilo tvegano, če bi intenzivnost njihove obravnave bila odvisna od odločitve vsakokratnega generalnega državnega tožilca.

V katalog kaznivih dejanj ni posebej uvrščeno kaznivo dejanje zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic iz 257. člena KZ-1, ki ga lahko stori le uradna oseba ali javni uslužbenec, glede na to, da korupcijskih kaznivih dejanj ni mogoče storiti drugače kot z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic in gre torej za povezano zadevo s korupcijskimi kaznivimi dejanji, kar pomeni, da jih obravnavata StKOK in Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.

K 10. členu:

Z namenom, da se v nadaljevanju zagotovi trend povečanja števila imenovanih državnih tožilcev na StKOK in posledično zmanjšanja števila dodeljenih državnih tožilcev (slednje bo imelo pozitivni učinek na okrožna državna tožilstva, ki začasno dodeljenih državnih tožilcev v obdobju njihove dodelitve ne morejo nadomestiti z novo imenovanimi državnimi tožilci) in ob upoštevanju navedb v Letnem poročilu SDT RS za leto 2025 (točka 2.2. Kadrovske podlage), se s predlagano spremembo drugega odstavka 193. člena ZDT-1 povečuje na zakonski ravni določeno minimalno število imenovanih državnih tožilcev na StKOK (iz deset na 25).

Ker se pristojnosti Strokovno informacijskega centra, ki deluje pri Vrhovnem državnem tožilstvu RS (VDT RS), nanašajo na delovanje vseh državnih tožilstev, se upošteva specifične potrebe pri operativnem delu StKOK, kljub splošni določbi 43. člena Državnotožilskega reda, že na zakonski ravni poudarja ustanovitev notranje organizacijske enote za informacijsko in analitično podporo delu državnih tožilcev StKOK (predlagani novi šesti odstavek 193. člena ZDT-1).

S predlaganim novim sedmim odstavkom pa se določa odstop od veljavne ureditev v delu, ki se nanaša na pripravo predloga finančnega načrta za državna tožilstva iz drugega odstavka 19. člena ZJF in predloga skupnega kadrovskega načrta za državna tožilstva iz četrtega odstavka 44. člena ZJU-1, za pripravo katerih je pristojno VDT RS. Predlagana ureditev je potrebna zaradi zagotovitve poudarjene materialne in organizacijske samostojnosti StKOK znotraj državnotožilske organizacije. StKOK bo obravnavalo najzahtevnejše zadeve korupcije in organiziranega kriminala, ki terjajo specialne kadrovske potenciale, prilagojene prostorske in tehnične pogoje ter stabilno financiranje. Ker gre za samostojno organizacijsko enoto z jasno opredeljenimi pristojnostmi, je nujno, da ima vodja StKOK neposreden vpliv na načrtovanje virov, ki so potrebni za učinkovito izvajanje njegovega delovanja. Soglasje vodje StKOK k predlogu VDT RS mu v tem delu omogoča večjo fleksibilnost pri upravljanju kadrov in sredstev, krepí odgovornost za poslovanje ter zagotavlja, da so načrtovani (kadrovski in finančni) viri skladni z dejanskimi potrebami StKOK. S tem se preprečuje, da bi bilo StKOK zgolj pasivni prejemnik odločitev, sprejetih na ravni celotnega državnotožilskega sistema, ter se mu omogoči ustrezna stopnja avtonomije, ki je nujna za uspešno in učinkovito vodenje in delovanje StKOK.

Dodatno je izpostaviti, da je na Ministrstvu za pravosodje v okviru priprave predloga Zakona o upravljanju začasno zavarovanega premoženja (prenos Direktive 2024/1260/EU o povrnitvi in odvzemu premoženja v delu, ki se nanaša na upravljanje začasno zavarovanega in odvzetega premoženja) tudi sicer predvidena - zaradi zagotavljanja transparentnosti porabe in »družbene ponovne uporabe« odvzetega premoženja - namenska poraba teh sredstev za financiranje izvajanja nalog policije, državnega tožilstva in sodišča na področju iskanja in sledenja premoženja, ki je ali bi lahko postalo predmet odvzema v kazenskem postopku ali postopku odvzema premoženja nezakonitega izvora.

K 11. členu:

S predlagano določbo se posamezne določbe ZDT-1 redakcijsko usklajujejo z novim imenovanjem Specializiranega tožilstva za pregon korupcije in organiziranega kriminala z uporabo kratice tega organa »StKOK«.

K 12. členu:

S predlagano spremembo drugega odstavka 197. člena ZDT-1 se za imenovanje vodje StKOK poleg pogojev iz tretjega odstavka 117. člena ZDT-1, določa dodaten pogoj za imenovanje, in

sicer tri leta delovnih izkušenj s področja obravnavanja zadev iz pristojnosti StKOK, s čimer se nadgrajuje veljavna ureditev iz 195. člena ZDT-1, da se pri imenovanju, dodelitvi in premestitvi na StKOK med drugim upoštevajo pridobljene izkušnje s področja obravnavanja zadev iz pristojnosti StKOK.

S predlagano določbo se glede na pomen vloge StKOK postopek imenovanja in razrešitve vodje StKOK navezuje na postopek, ki velja za generalnega državnega tožilca, postopek imenovanja in razrešitve njegovega namestnika pa na določbe, ki se nanašajo na namestnika generalnega državnega tožilca. Slednje pomeni, da bo vodjo StKOK z navadno večino navzočih poslancev imenoval Državni zbor RS na obrazložen predlog Državnotožilskega sveta po predhodni pridobitvi mnenja Vlade Republike Slovenije za šest let z možnostjo ponovnega imenovanja, pri čemer Državni zbor RS ni vezan na predlog Državnotožilskega sveta (glej 111. do 115. člen ZDT-1). Glede prenehanja funkcije in razrešitve vodje StKOK pa bodo v poštev prišle določbe 126. do 130. člena ZDT-1- Namestnika vodje StKOK bo na predlog vodje StKOK po predhodnem mnenju Državnotožilskega sveta imenovala Vlada Republike Slovenije.

K 13. členu:

S predlaganim novim a198.a členom se na zakonski ravni poudarja dolžnost sodelovanja Komisije za preprečevanje korupcije, Urada za preprečevanje pranja denarja, Finančne uprave, Javne agencije za varstvo konkurence, Agencije za trg vrednostnih papirjev, inšpekcijskih organov s StKOK za potrebe izvajanje njegovih pristojnosti kot tudi možnost, da vodja StKOK o nesodelovanju obvesti predstojnika organa, ki sprejme potrebne ukrepe. Z namenom povečanja učinkovitosti sodelovanja pristojnih državnih organov in institucij iz predlaganega prvega odstavka tega člena bo v nadaljevanju spremenjena oziroma dopolnjena tudi Uredba o sodelovanju državnega tožilstva, policije in drugih pristojnih državnih organov in institucij pri odkrivanju in pregonu storilcev kaznivih dejanj ter delovanju specializiranih in skupnih preiskovalnih skupin, ki določa postopek, primere, roke in način sodelovanja pristojnih državnih organov z državnimi tožilstvi kot tudi pristojnosti vodij državnih tožilstev v primeru pasivnosti državnih organov oziroma zavrnitve njihovega sodelovanja.

K 14. členu:

Upoštevajoč okoliščino, da bo novoustanovljeno Specializirano sodišče RS delovalo na prvi stopnji in imelo položaj okrožnega sodišča, medtem ko bo pritožbena sredstva obravnavalo višje sodišče s splošno pristojnostjo, je treba temu ustrezno dopolniti 10. člen ZS-1. Namreč, pritožbena sredstva v zadevah delovnih (in socialnega) oziroma upravnega sodišča obravnava specializirano višje (Višje delovno in socialno sodišče) oziroma vrhovno sodišče, medtem ko bo za novoustanovljeno Specializirano sodišče RS, ustanovljeno za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, imelo to pristojnost višje sodišče splošne (redne) pristojnosti (Višje sodišče v Mariboru).

K 15. členu:

S predlagano dopolnitvijo 11. člena ZS-1, ki določa okrožna sodišča, se z novim tretjim odstavkom določa, da kot okrožno sodišče deluje tudi Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, ki ima sedež v Ljubljani.

K 16. členu:

S predlagano dopolnitvijo 13. člena ZS-1, ki določa stvarno pristojnost okrožnih sodišč, se določa stvarna pristojnost Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.

K 17. členu:

Po podatkih Sodne statistike za leto 2025 Višje sodišče v Mariboru izkazuje najnižje število pomembnejših zadev, ki predstavljajo sodni zaostanek med vsemi rednimi višjimi sodišči. Zato predlagana določba določa izključno pristojnost Višjega sodišča v Mariboru za odločanje o pritožbah zoper odločbe Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala. Takšna rešitev omogoča racionalno razporeditev in obremenitev in zagotavlja, da bo pritožbeni postopek potekal na sodišču, ki ima glede na omenjene statistične kazalnike najboljše pogoje za pravočasno in učinkovito obravnavo. Morebitne kadrovske vrzeli, ki bi lahko nastale zaradi nove izključne pristojnosti tega sodišča, se bodo urejale z obstoječimi vzvodi, ki so sodstvu na voljo.

K 18. členu:

Določa se nov naslov 3. Oddelka II. poglavja ZS-1, in sicer Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.

K 19. členu:

Z novo določbo (sprememba 29. ZS-1) se vzpostavlja temeljna organizacijsko-pravna podlaga novoustanovljenega Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala. Določa se njegova krajevna in deloma stvarna pristojnost. Krajevno bo pristojno za območje celotne države, njegova stvarna pristojnost pa bo osredotočena na vse procesne akte, ki jih bo temu sodišču v predkazenskem in kazenskem postopku predložilo v odločanje StKOK (sprememba 13. člena ZS-1). V tem členu pa se določa pristojnost oziroma ustalitev pristojnosti Specializiranega sodišča RS za primer, ko bi bila zadeva iz pristojnosti StKOK dodeljena drugemu okrožnemu državnemu tožilstvu (kar omogoča 198. člen ZDT-1).

Glede pristojnosti Specializiranega sodišča RS (glede na navezno okoliščino, da slednje obravnava kazenske zadeve na prvi stopnji, ki jih bo temu sodišču v predkazenskem in kazenskem postopku predložilo v odločanje StKOK) ni potrebe po dodatni regulaciji (stvarne) pristojnosti tega sodišča za t.i. povezane zadeve, saj jih bo prav tako lahko obravnavalo to tožilstvo. Prav tako ni potrebe po uskladitvi določbe o prenosu stvarne pristojnosti iz 33.a člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP), saj z ustanovitvijo Specializiranega sodišča RS prenehajo z delovanjem specializirani oddelki okrožnih sodišč, za katere je (bila) ta ureditev namenjena. Predlog zakona kot lex specialis celovito in izčrpno ureja pristojnost Specializiranega sodišča RS, zato uporaba navedene določbe ZKP ne bo več potrebna.

Glede predloga drugega odstavka spremenjenega 29. člena predlagatelj pojasnjuje, da sodnik na podlagi 36. člena ZS-1 rešuje zadeve, ki so mu dodeljene, po vrstnem redu pripada na sodišče, razen zadev, ki so kot prednostne določene z zakonom. Z zakonom se tako lahko izjemoma določi prednostna obravnava zadev, če za to govorijo pomembni razlogi v javnem interesu. V javnem interesu je, da se korupcijska kazniva dejanja, ki/če jih storijo uradne osebe (pojem »uradna oseba« je opredeljen v 99. členu KZ-1), zaradi specifičnosti njihovega položaja in opravljanja funkcije, obravnavajo prednostno. Razlog za prednostno obravnavo teh ni v drugačni obravnavi teh oseb, temveč se zasleduje pomen čimprejšnje obravnave in njihovega zaključka zaradi implikacij, ki jih imajo tovrstni nezaključeni postopki na delovanje države in zaupanje javnosti. Prav tako se s prednostno obravnavo preprečuje širša družbena škoda, ki lahko nastane, če postopki predolgo trajajo. Prednostna obravnava je zato usmerjena v učinkovitost sistema, ne predstavlja pa posega v pravice uradne osebe kot obdolženca. Upoštevajoč okoliščino, da predlog novega tretjega odstavka 192. člena ZDT-1 za StKOK že določa prednostno obravnavo t. i. korupcijskih kaznivih dejanj, če bo storilec uradna oseba, predlog tretjega odstavka novega besedila 29. člena ZS-1 normira enako vrsto obravnave (tj. prednostno) za enako vrsto zadev tudi, ko bodo te zadeve obravnavane pred Specializiranim sodiščem RS. Specializirano sodišče RS ima položaj okrožnega sodišča, zato se bodo zanj uporabljale določbe zakona/ov, ki veljajo za okrožno sodišče, razen če z zakonom ni določeno drugače.

K 20. členu:

S predlagano spremembo 30. člena ZS-1 se določa sedež specializiranega sodišča in sicer v Ljubljani.

Sodniško službo bodo sodniki opravljali praviloma na sedežu lahko pa tudi na kateremkoli drugem okrožnem sodišču, s čimer se ne upošteva le trenutne geografske razpršenosti sodnikov specializiranih sodišč, ki svoje delo opravljajo na štirih okrožnih sodiščih po Sloveniji, ampak tudi sicer zagotavlja logistično prilagodljivost. Določba omogoča, da sodniki delo opravljajo bliže svojemu prebivališču, kar povečuje dostopnost in privlačnost kandidiranja za ta mesta. Takšna ureditev ne posega v krajevno pristojnost Specializiranega sodišča RS, saj se ta določa izključno po zakonu; omogoča le, da imajo sodniki svojo pisarno na drugi lokaciji (izven Ljubljane), ne da bi to vplivalo na pristojnost ali potek postopkov.

K 21. členu:

S predlaganim novim 30.a členom ZS-1 so iz razlogov preglednosti in jasnosti na enem mestu urejene vse posebnosti, kjer bo za Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala, in sicer glede:

- imenovanja začasnega predsednika sodišča (51. člen ZS-1),
- imenovanja predsednika in podpredsednika (54. člen ZS-1),
- razpisa prostega mesta predsednika sodišča (56. člen ZS-1),
- prenehanje funkcije predsednika sodišča/podaljšanja roka za opravo strokovnega usposabljanja (60. člen ZS-1),
- razrešitve predsednika sodišča in podpredsednika (61. člen ZS-1),
- letnega programa dela (76. člen ZS-1),
- letnega poročila o poslovanju sodišča (78. člen ZS-1) in
- nadzornih pristojnosti (84., 85. in 86. člen ZS-1).

V vseh zgoraj naštetih primerih bo pristojnost, ki bi jo sicer imel predsednik Višjega sodišča v Mariboru bodisi kot predsednik neposredno višjega sodišča bodisi kot predsednik sodišča višje stopnje, izvajal izključno predsednik vrhovnega sodišča. Tako bosta npr. v postopku imenovanja predsednika Specializiranega sodišča RS (54. člen ZS-1) predhodno mnenje podajala le predsednik VSRS in minister, ne pa tudi predsednik Višjega sodišča v Mariboru. Ta namreč ne bo izvajal sodno-upravnih nadzornih pristojnosti nad delovanjem Specializiranega sodišča RS. Te bo ohranil in (tudi zaradi odsotnosti vloge predsednika višjega sodišča) dodatno okrepil predsednik VSRS kot vrhovni nosilec sodne uprave v državi.

Tudi glede pristojnosti personalnih svetov (70. člen ZS-1) se zdi glede na specifiko in pomembnost zagotavljanja kakovostnega dela sodnikov Specializiranega sodišča RS primerno in potrebno zagotoviti forum najbolj usposobljenih sodnikov, ki bodo vršili njihovo ocenjevanje, zato bo zanje pristojen personalni (oziroma pritožbeni personalni) svet najvišjega sodišča v državi - VSRS, kot to določa drugi odstavek predlaganega novega 30.a člena ZS-1.

K 22. členu:

Določba predlaganega novega drugega odstavka 40. člena ZS-1, ki predvideva soglasje predsednika Specializiranega sodišča RS pri pripravi finančnega in kadrovskega načrta, v delu, ki se bo nanašal na to sodišče, je, upoštevajoč siceršnjo (splošno) ureditev v ZJF (19. člen) in ZJU (44. člen) potrebna zaradi zagotovitve poudarjene materialne in organizacijske samostojnosti Specializiranega sodišča RS znotraj sodne organizacije. Specializirano sodišče RS bo obravnavalo najzahtevnejše zadeve korupcije in organiziranega kriminala, ki terjajo specialne kadrovske potenciale, prilagojene prostorske in tehnične pogoje ter stabilno financiranje. Ker gre za samostojno organizacijsko enoto z jasno opredeljenimi pristojnostmi, je nujno, da ima predsednik sodišča neposreden vpliv na načrtovanje virov, ki so potrebni za učinkovito izvajanje njegovega delovanja. Soglasje predsednika k aktu VSRS mu v tem delu omogoča večjo fleksibilnost pri upravljanju kadrov in sredstev, krepi odgovornost za poslovanje ter zagotavlja, da so načrtovani (kadrovski in finančni) viri skladni z dejanskimi potrebami specializiranega sodišča. S tem se preprečuje, da bi bilo Specializirano sodišče RS zgolj pasivni prejemnik odločitev, sprejetih na ravni celotnega sodnega sistema, ter se mu omogoči ustrezna stopnja avtonomije, ki je nujna za uspešno in učinkovito vodenje in delovanje Specializiranega sodišča RS.

K 23. členu:

Ker je število podpredsednikov sodišč v skladu z ZS-1 odvisno od števila sodnikov, ki na sodišču opravljajo sodniško funkcijo (četrti odstavek 50. člena ZS-1), je potrebna posebna ureditev, ki bo Specializiranemu sodišču RS ne glede na število sodnikov omogočala imenovanje dveh podpredsednikov. S tem se daje dodatna teža sodno-upravnim nalogam pod/predsednika, ki bodo s ciljem zagotavljanja sojenja v razumnem roku v zadevah organiziranega kriminala in korupcije na ta način lahko še bolj izrazite.

K 24. členu:

Posebej se določa, da bo prejemnik letnega poročila Specializiranega sodišča RS tudi Državni zbor RS, kar bo parlamentu omogočilo vsakoletno razpravo o uspešnosti delovanja Specializiranega sodišča RS, s čimer se bo tako lahko posebej (poleg že običajne seznanitve z Letnim poročilom o poslovanju sodstva, ki ga vsakoletno pripravlja vrhovno sodišče) seznanil. Enaka ureditev že vse od sprejema ZDT-1 velja za SDT RS (148. člen ZDT-1) in bo še naprej veljala tudi za StKOK.

K 25. členu:

Zaradi pomena in teže zadev, ki jih bo obravnavalo Specializirano sodišče RS, ter pričakovanja domačih in mednarodnih organov ter organizacij in splošne (strokovne in laične) javnosti, se obdobje treh let, ki je sicer določeno za obdobje nadzora nad opravljanjem zadev sodne uprave (tretji odstavek 84. člena ZS-1), za Specializirano sodišče RS skrajšuje na eno, tj. vsako leto.

K 26. členu:

Isti razlogi, kot jih predlagatelj navaja pri določitvi zadev kot prednostnih, in so pojasnjeni v obrazložitvi k novem besedilu (tretjega odstavka) 29. člena ZS-1, veljajo tudi za določitev teh zadev kot nujnih, kajti njihova nujna obravnava je prav tako utemeljena z vidika narave tveganj, ki jih predstavljajo. Tudi tu ne gre za odstop od sistemske narave določitve posameznih zadev kot nujnih (že sedaj namreč tretji odstavek 105. člena ZS-1 določa več vrst zadev kot nujnih), temveč za organizacijsko utemeljeno ureditev, ki omogoča tekoče in prednostno ukrepanje v situacijah, kjer bi odlašanje lahko povzročilo širšo družbeno tveganje. Nujnost zadev pomeni, da bodo sodišča v teh zadevah lahko razpisovala naroke in odločala tudi v času poletnega poslovanja (od 15. julija do 15. avgusta) ter da bodo v teh zadevah tekli procesni roki.

K 27. členu:

Zaradi spremembe 105. člena ZS-1, ki določa v katerih zadevah sodišča odločajo tudi v času poletnega poslovanja (od 15. julija do 15. avgusta), je potrebna uskladitev 106. člena ZS-1, ki ureja poslovanje sodišč ob izrednem dogodku, ko predsednik vrhovnega sodišča z odredbo določi način poslovanja posameznih ali vseh sodišč glede na okoliščine izrednega dogodka.

K 28. členu:

Predlagana določba ločuje med sodniki, ki bodo sodniško funkcijo opravljali na sodniških mestih Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala in tja dodeljenimi (prvi oziroma drugi odstavek), saj za sodnike, imenovane na (stalno) sodniško mesto na to specializirano sodišče, ni potrebe po omejevanju (višjega) plačila na »čas, v katerem rešujejo zadeve iz pristojnosti tega sodišča«. Ti sodniki bodo namreč ves čas svoje razporeditve na Specializirano sodišče RS prejimali ustrezno višjo plačo. Predsedniku Specializiranega sodišča RS bo pripadala plača podpredsednika vrhovnega sodišča (64. plačni razred), kot jo določa Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju, medtem ko se s predlagano ureditvijo posebej ne ureja tudi plače podpredsednika Specializiranega sodišča RS, saj bo ta kot sodnik na tem sodišču prejemal plačo, kot je ta določena za vrhovnega sodnika (62. plačni razred) oziroma za vrhovnega sodnika svetnika (63. plačni razred).

Z namenom celovitosti obrazložitve predlagatelj na tem mestu dodatno pojasnjuje, da se s predlogom tega zakona prav tako ne posega v plačo vodje StKOK. Vodja StKOK z imenovanjem na navedeno vodstveno funkcijo pridobi naziv višjega državnega tožilca, v posledici česar mu skladno z določbo 196. člena ZDT-1 pripada plača vrhovnega državnega tožilca svetnika (63. plačni razred), kar je enako plači namestnika generalnega državnega tožilca oziroma tri plačne razrede nižje od generalnega državnega tožilca (66. plačni razred).

V preostalem delu doslej veljavnega 41. člena ZSod ni vsebinskih sprememb.

K 29. členu:

Zaradi posebnosti urejanja materije se oblikuje posebno poglavje z novim 60.a členom. Če glede sodno-upravnih pristojnosti predlog zakona v delu, ki se nanaša na ZS-1, določa neposredno relacijo med predsednikom Specializiranega sodišča RS in predsednikom VSRS, pa bo pristojnosti glede ustavno oziroma zakonsko dopustnega reguliranja nadzora nad delom sodnikov Specializiranega sodišča praviloma ohranil predsednik višjega sodišča. Za Specializirano sodišče RS bo »neposredno višje sodišče« Višje sodišče v Mariboru, kar bo pomenilo, da bo imel za sodnike Specializiranega sodišča RS pristojnost predsednika neposredno višjega sodišča kot organa službenega nadzora iz 89. in 90. člena ZSod ali npr. kot pobudnika za uvedbo disciplinskega postopka (drugi odstavek 45. člena Zakona o sodnem svetu) predsednik Višjega sodišča v Mariboru. Prav tako bo ta kot »predsednik sodišča neposredno višje stopnje« pred potekom ocenjevalnega obdobja lahko podal zahtevo za oceno dela sodnika Specializiranega sodišča RS (tretji odstavek 30. člena ZSod).

Glede na neposredno sodno-upravno vertikalo v razmerju med predsednikom Specializiranega sodišča RS in predsednikom VSRS (pojasnjeno zgoraj) se določa posebnost glede uvrstitve v plačni razred (42. člen ZSod) in odobritve drugih odsotnosti z dela (56. člen ZSod), in sicer te pristojnosti za predsednika Specializiranega sodišča RS ne bo imel predsednik Višjega sodišča v Mariboru, temveč predsednik VSRS. Enako bo veljalo tudi za odobritev odsotnosti z dela zaradi izobraževanja na doktorskem študiju prava ali na specialističnem študiju prava v državi ali v tujini ali zaradi strokovnega usposabljanja na nekem drugem strokovnem področju, ki je povezano s sodniškim delom (58. člen ZSod). Tudi to odsotnost bo predsedniku Specializiranega sodišča RS lahko odobril predsednik VSRS (in ne višjega) sodišča.

Nadalje se določa, da bo oceno za sodnike Specializiranega sodišča RS (31. člen ZS-1) izdelal personalni svet vrhovnega sodišča. Določba predstavlja poenotenje z novo, posebno določbo v ZS-1 (odmik od 70. člena ZS-1, po kateri bo po predlogu zakona za ocenjevanje dela sodnikov Specializiranega sodišča RS pristojen personalni svet vrhovnega sodišča, za reševanje pritožb zoper ocenjevanje dela sodnikov Specializiranega sodišča RS pa pritožbeni personalni svet vrhovnega sodišča – glej novi 30.a člen ZS-1). Personalni svet vrhovnega sodišča pridobiva pristojnost tudi glede odločanja o pritožbi sodnika Specializiranega sodišča RS zoper (negativno) odločitev predsednika tega sodišča glede koriščenja letnega dopusta (55. člen ZSod) in glede udeležbe na izobraževalnih dogodkih, posvetovanjih in srečanjih ter v zvezi s pedagoškim delom v izobraževalnih dejavnostih Centra za izobraževanje v pravosodju (59. člen v zvezi s 57. členom ZSod).

K 30. členu:

S predlagano določbo se spreminja naslov 3. oddelka šestega poglavja Zakona o sodnikih (ZSod), ki ureja premestitev in dodelitev sodnika, v 3. oddelku bo urejal institut dodelitve na Specializirano sodišče Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.

K 31. členu:

Predlaga se ustrezna uskladitev 78. člena ZSod. Za reševanje zadev iz pristojnosti Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala po zakonu, ki ureja sodišča, bodo lahko dodeljeni tudi sodniki drugega okrožnega sodišča ali sodniki višjega sodišča, če so sodniško funkcijo uspešno opravljali najmanj tri leta na področju kaznovalnega prava, in sicer za polni obseg sodniške službe ali za njen del.

K 32. členu:

Za odločanje o rokovnih predlogih iz 9. člena Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja predlog zakona določa pristojnost predsednika VSRS, kar sledi in zaokrožuje splošen koncept predloga zakona ter sledi vzpostavljeni neposredni nadzorni sodno-upravni vertikali med Specializiranim sodiščem RS in predsednikom VSRS sodišča.

K 33. členu:

Z novelo ZKP-O, ki je začela veljati 13. januarja 2021, je bil med drugim zaradi uskladitve nacionalne ureditve kazenskega postopka z Uredbo 2017/1939/EU o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT), opravljen korak v smeri t. i. tožilske preiskave, po kateri je urejen preiskovalni postopek v pristojnosti EJT. Zakonska ureditev je v času priprave predloga novele predstavljala parcialno rešitev, saj bi celovito reformiranje ZKP v smeri modela tožilske ali modela strankarske (vzporedne) preiskave narekovalo sistemski pristop pri urejanju obravnavane materije, ki zahteva določen čas.

Sprejeta ureditev (z novim a165.a členom in dopolnitvijo 165.a člena ZKP) predstavlja kombinacijo zakonske izključitve sodne preiskave, širitve preiskovalnih pooblastil policije in državnega tožilca ter omejitve pristojnosti sodišča pri odrejanju ali izvajanju preiskovalnih dejanj v predkazenskem postopku.

V zadevah iz pristojnosti EJT je izključena sodna preiskava, okrepljen položaj državnega tožilca z aktivno preiskovalno vlogo (z ohranitvijo sodne narave formalnih preiskovalnih dejanj) in spremenjena vloga preiskovalnega sodnika, ko odloča, ali izvaja preiskovalna dejanja na predlog državnega tožilca po Uredbi 2017/1939/EU (garantna funkcija), ob izhodišču, da se procesni položaj in pravice osumljenca ne znižujejo. Ker so zgornja izhodišča v celoti relevantna tudi za

potrebe učinkovitega in uspešnega pregona v zadevah iz pristojnosti StKOK, se s predlaganim novim členom določa smiselna uporaba postopka, ki ga ZKP predpisuje za kazniva dejanja iz pristojnosti EJT.

K 34. členu:

S predlagano določbo se ureja nadaljevanje dela StKOK v smislu univerzalnega pravnega naslednika SDT RS.

K 35. členu:

Ker se za imenovanje vodje StKOK določa dodaten pogoj za njegovo imenovanje in nov postopek imenovanja vodje StKOK, se s predlagano določbo določa, da do imenovanja novega vodje StKOK sedanji vodja Specializiranega državnega tožilstva opravlja naloge vodje StKOK kot začasni vodja.

K 36. členu:

Glede na to, da se s predlaganim 4. členom določajo spremembe v postopku imenovanja državnih tožilcev, se s predlagano prehodno določbo določa, da se že začeti postopki imenovanj državnih tožilcev končajo po veljavnih predpisih.

K 37. členu:

Ker se s predlaganim 5. členom določa pristojnost vodje StKOK za izdelavo ocene državnotožilske službe državnih tožilcev na StKOK, se s predlagano prehodno določbo določa, da se že začeti postopki ocenjevanja državnih tožilcev končajo po veljavnih predpisih, kar pomeni, da bo v teh postopkih ocene državnotožilske službe za državne tožilce na StKOK izdelal Državnotožilski svet.

K 38. členu:

Določba glede uporabe izrazov je potrebna iz razloga zagotavljanja kontinuitete in enotnega pomena v predpisih, ki morebiti uporabljajo izraz »Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije« ali »Specializirano državno tožilstvo«.

K 39. členu:

Določa se prehodna določba z rokom za uskladitev Odredbe o številu mest državnih tožilcev in Državnotožilskega reda z določbami tega zakona.

K 40. členu:

Z ustanovitvijo Specializiranega sodišča RS bodo prenehali z delom dosedanji specializirani oddelki štirih okrožnih sodišč. Zadeve, ki so bile do tega dne vpisane v vpisnikih teh oddelkov, prevzame Specializirano sodišče RS. Z delom v teh zadevah nadaljujejo (dosedanji) sodniki. Zadeve, ki so jih ti sodniki obravnavali, pa niso bile vodene v vpisnikih specializiranih oddelkov, bodo predsedniki okrožnih sodišč (Ljubljana, Celje, Maribor in Koper) dodelili na novo med sodnike teh sodišč, v skladu s pravilom Sodnega reda, ki določa dodeljevanje zadev ob daljši sodnikovi odsotnosti (sedaj 158. člen Sodnega reda).

Podrobnejša navodila o prevzemu zadev, dokumentacije in sredstev bo do 15. 12. 2026 sprejel predsednik VSRS, kar bo po naravi stvari terjalo tudi ustrezno prilagoditev novo-sprejetega akta iz drugega odstavka 48. člena ZS-1 (doslej: Pravilnik o obliki in vsebini posameznih sodnih vpisnikov, imenikov, pomožnih knjig in tipiziranih obrazcev), ki ga predsednik VSRS v skladu s prvim odstavkom 171. člena ZS-1 sprejme prav tako do 15. 12. 2026.

K 41. členu:

V skladu s 40.b členom Zakona o sodiščih (glej tudi 30. člen ZS-1) so v sedanje specializirane oddelke sodniki lahko »razporejeni in dodeljeni«. Doslej razporejeni sodniki v vseh štirih specializiranih oddelkih okrožnih sodišč (Ljubljana, Celje, Maribor, Koper) nadaljujejo z delom kot sodniki, dodeljeni na Specializirano sodišče RS.

Doba dodelitve se bo za razporejene sodnike dosedanjih specializiranih oddelkov iztekla z imenovanjem ustreznega števila sodnikov na prosta sodniška mesta Specializiranega sodišča RS, kot bo to določal akt predsednika vrhovnega sodišča (glej naslednji člen), najpozneje pa do

1. januarja 2028, ko bodo predvidoma tudi že stalno zapolnjena vsa prosta sodniška mesta na Specializiranem sodišču RS.

Glede doslej dodeljenih sodnikov bo veljalo, kot to velja že sicer, možnost predčasnega prenehanja dodelitve, če bi se izkazalo, da obseg dela ne utemeljuje nadaljevanja že (prej) določene dobe dodelitve.

Začasni predsednik Specializiranega sodišča RS bo do 20. 12. 2026, tj. po sprejemu podrobnejših navodil o prevzemu zadev, dokumentacije in sredstev iz šestega odstavka prejšnjega člena, ki jih bo do 15. decembra 2026 sprejel predsednik VSRS, določil Letni razpored Specializiranega sodišča RS za leto 2027, pri čemer bo upošteval določila tega člena. Navedena določba ne izključuje poznejših možnosti sprejema sprememb, kot je to omogočeno po veljavnih predpisih. Glede objave letnega razporeda in pritožbenih možnosti razporejenih sodnikov se uporabljajo veljavna določila ZS-1.

K 42. členu:

Že sicer bo predsednik VSRS moral sprejeti akt iz drugega odstavka 31. člena ZS-1 (način izračuna potrebnega števila sodniških mest) do 15. 12. 2026 (171. člen ZS-1), s čimer mu bo omogočeno, da bo lahko določil tudi število sodniških mest pri Specializiranem sodišču RS. Nato bo vrhovno sodišče v nadaljnjih 15-ih dneh razpisalo prosta sodniška mesta na tem sodišču, čemur bo sledila izvedba postopka izvolitve oziroma imenovanja sodnikov v skladu z 2. oddelkom II. poglavja ZSod, vse do popolnitve novo določenih stalnih sodniških mest, najpozneje do 1. 1. 2028, ko naj bi bili postopki imenovanj že zaključeni.

K 43. členu:

Specializirano sodišče prične z delovanjem v prostorih (specializiranega oddelka) Okrožnega sodišča v Ljubljani. Določena je tudi trajna premestitev javnih uslužbencev (XVII. poglavje Zakona o javnih uslužbencih) specializiranega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani, ki bodo sodnikom Specializiranega sodišča RS zagotavljali (nadaljevali) administrativno/strokovno pomoč kot sodno osebje novoustanovljenega Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala.

K 44. členu:

Dosedanji vodja specializiranega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani bo kot začasni predsednik vodil Specializirano sodišče vse do imenovanja predsednika, Sodni svet pa bo razpisal prosto mesto predsednika Specializiranega sodišča v 15 dneh po uveljavitvi tega zakona.

K 45. členu:

Predlagana določba je izvedbene narave, ki predsedniku vrhovnega sodišča nalaga obveznost določitve časovnih standardov za zadeve Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala RS za leto 2027, in sicer najpozneje do 15. 12. 2026 (dodatno je izpostaviti, da časovni standardi kljub (že) dosedanji zakonski obveznosti za zadeve specializiranih oddelkov vse doslej (še nikoli) niso bili določeni).

Določitev časovnih standardov za zadeve Specializiranega sodišča Republike Slovenije za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala je skladna z mednarodnimi standardi in priporočili organizacij, kot so GRECO, OECD in Evropske komisije, ki poudarjajo pomen preglednosti, predvidljivosti in merljivosti sodnih postopkov, zlasti v zadevah korupcije in organiziranega kriminala. Javno dostopni časovni standardi omogočajo mednarodnim institucijam objektivno spremljanje napredka, krepijo zaupanje v delovanje Specializiranega sodišča RS ter prispevajo k izpolnjevanju obveznosti, ki jih ima Slovenija v okviru evropskih in globalnih mehanizmov za preprečevanje korupcije.

K 46. členu:

Obravnava pritožb v zadevah specializiranih oddelkov, ki so bile do začetka uporabe tega zakona vpisane v vpisnike pritožbenih sodišč, se dokonča na teh sodiščih.

K 47. členu:

Posamezna sodno-upravna opravila, ki bi se nanašala na poslovanje specializiranih oddelkov in so jih v okviru nadzora nad opravljanjem zadev sodne uprave nižjih sodišč že pričeli izvajati predsedniki štirih višjih sodišč (npr. pregledi poslovanja), dokončajo ti predsedniki.

K 48. členu:

Določba glede uporabe izrazov je potrebna iz razloga zagotavljanja kontinuitete in enotnega pomena v predpisih, ki morebiti uporabljajo izraz »specializirani oddelek« ali »specializirani kazenski oddelek okrožnega sodišča« (npr. deveta alineja 2. točke prvega odstavka 23. člena Zakona o sodnem svetu).

K 49. členu:

Za podzakonski predpis - Sodni red, ki je izdan na podlagi Zakona o sodiščih in ki podrobneje ureja področje poslovanja sodišč, notranjo organizacijo sodišč, poslovanje sodišč v posameznih vrstah zadev, poslovanje v zadevah sodne uprave, pisarniško poslovanje, finančno poslovanje sodišč in informatizacijo sodišč, se določa rok za uskladitev tega predpisa z določbami tega zakona.

K 50. členu:

Pristojnost za odločanje o nadzorstvenih pritožbah in rokovnih predlogih v specializiranih zadevah, kjer so bila ta sredstva vložena pred začetkom uporabe tega zakona, bodo ohranili predsedniki sodišč, ki so bili za odločanje o njih pristojni pred začetkom uporabe tega zakona.

K 51. členu:

Določa se začetek veljavnosti zakona, to je petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije ter začetek uporabe zakona s 1. januarjem 2027, ko se začnejo uporabljati nov Zakon o sodiščih (ZS-1), nov Zakon o sodnikih (ZSod) in novela Zakona o državnem tožilstvu (ZDT-1F).

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO IN DOPOLNJUJEJO

1. Zakon o organiziranosti in delu v policiji (ZODPol)

22. člen

(prevzem preiskave)

(1) Z internim aktom, ki ga na predlog direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada sprejme generalni direktor policije, se določi, katere preiskave sumov kaznivih dejanj bo prevzel Nacionalni preiskovalni urad.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko Nacionalni preiskovalni urad začne ali prevzame preiskavo suma določenega kaznivega dejanja v primerih, ko pisno pobudo za prevzem preiskave prejme od vodje Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, vodje posameznega okrožnega državnega tožilstva ali predstojnika enega od državnih organov oziroma institucij s področij davkov, carin, finančnega poslovanja, vrednostnih papirjev, varstva konkurence, preprečevanja pranja denarja in preprečevanja korupcije, prepovedanih drog in inšpekcijskega nazora. Če ne prevzame preiskave, mora policija o zavrnitvi pisno obvestiti pobudnika.

2. Zakon o državnem tožilstvu (ZDT-1)

29. člen

(razpis)

(1) Prosto mesto državnega tožilca razpiše ministrstvo na predlog vodje državnega tožilstva s predhodnim soglasjem generalnega državnega tožilca.

(2) Razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Razpisni rok za prijave ne sme biti krajši od 15 dni.

(3) Za postopek z nepopolnimi ali nepravočasnimi prijavi se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja postopek za izvolitev oziroma imenovanje sodnika.

33. člen

(dokončno mnenje Državnotožilskega sveta)

(1) V osmih dneh po prejemu pripomb oziroma izteku roka iz zadnjega odstavka prejšnjega člena Državnotožilski svet oblikuje dokončno mnenje, ki ga z razpisnim gradivom in morebitnimi pripombami kandidata oziroma vodje državnega tožilstva pošlje ministru.

(2) Če se minister z dokončnim mnenjem ne strinja, mora v 15 dneh po njegovem prejemu obrazloženo zahtevati, da Državnotožilski svet po potrebi pridobi ter upošteva še dodatne podatke ali dokazila, ali da dopolni obrazložitev ali po določbah prejšnjega člena oblikuje novo dokončno mnenje.

(3) Če Državnotožilski svet pri ponovni obravnavi iz prejšnjega odstavka odloči z dvotretjinsko večino glasov vseh članic oziroma članov (v nadaljnjem besedilu: član), mora minister vložiti predlog v skladu s tako sprejetim dokončnim mnenjem.

(4) Če Državnotožilski svet pri ponovni obravnavi iz prejšnjega odstavka ne odloči z dvotretjinsko večino glasov vseh članov, se šteje, da je razpis neuspešen.

37. člen

(napredovanje)

(1) Z nastopom državnotožilske službe pridobi državni tožilec pravico do napredovanja v skladu s pogoji, ki jih določa ta zakon.

(2) Napredovanje zajema:

- napredovanje okrožnih in višjih državnih tožilcev v plačnih razredih;
- napredovanje na položaj svetnika;
- napredovanje okrožnega državnega tožilca v naziv višjega državnega tožilca na istem državnotožilskem mestu;
- napredovanje na višje državnotožilsko mesto.

(3) O napredovanju v plačnih razredih, na položaj svetnika in v naziv višjega državnega tožilca odloča Državnotožilski svet.

(4) O napredovanju se odloča po izvedenem postopku ugotavljanja uspešnosti, kakovosti in strokovnosti dela državnega tožilca na predlog državnega tožilca ali pristojnega vodje državnega tožilstva.

(5) Napredovanje na višje državnotožilsko mesto se izvede smiselno po določbah prejšnjega oddelka tega zakona.

(6) Za izdelavo ocene državnotožilske službe je pristojen Državnotožilski svet.

(7) Če ta zakon ne določa drugače, se glede napredovanja državnih tožilcev, kriterijev za izbiro in napredovanje ter za ocenjevanje dela državnih tožilcev smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodnike.

71.b člen

(položaj in pravice)

(1) Evropski tožilec in evropski delegirani tožilec opravljata funkcijo pregona v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, in Uredbo 2017/1939/EU.

(2) Z imenovanjem za evropskega delegiranega tožilca je državni tožilec za čas mandata dodeljen na Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

(3) Državnemu tožilcu z imenovanjem za evropskega tožilca mirujejo pravice in dolžnosti iz državnotožilske službe, razen državnotožilska funkcija, varovane so vse njegove pravice do napredovanja v skladu s tem zakonom. Državni tožilec obdrži pravico uporabljati doseženi naziv in položaj. Pri oceni državnotožilske službe za čas imenovanja se upoštevata poročilo o delu, ki ga izdela evropski tožilec, in mnenje o delu evropskega tožilca, ki ga za namene ocene državnotožilske službe izdela predstojnik Evropskega javnega tožilstva (v nadaljnjem besedilu: EJT) ali od njega pooblaščen oseba.

(4) Državnemu tožilcu, ki je imenovan za evropskega delegiranega tožilca, za čas, ko opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, mirujejo pravice in dolžnosti iz državnotožilske službe, razen državnotožilska funkcija, varovane so vse njegove pravice do napredovanja v skladu s tem zakonom. Državni tožilec obdrži pravico uporabljati doseženi naziv in položaj. Pri oceni državnotožilske službe se v delu, v katerem opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, upoštevata poročilo o delu, ki ga izdela evropski delegirani tožilec, in mnenje o delu evropskega delegiranega tožilca, ki ga za namene ocene državnotožilske službe izdela predstojnik EJT ali od njega pooblaščen oseba.

(5) Če državni tožilec, ki je imenovan za evropskega delegiranega tožilca, dela v zadevah iz pristojnosti EJT ne opravlja za polni delovni čas, lahko državnotožilsko službo iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije opravlja, le in kolikor to ne preprečuje izpolnjevanja njegovih obveznosti, ki jih ima v skladu z Uredbo 2017/1939/EU.

(6) Osebni prejemki in druge pravice iz delovnega razmerja evropskega delegiranega tožilca za čas, ko opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, so določeni s predpisi Evropske unije, in, če tako določajo predpisi Evropske unije, s predpisi, ki urejajo delovna razmerja.

(7) Evropskemu delegiranemu tožilcu z imenovanjem pripada najmanj plača, kot jo določa drugi odstavek 196. člena tega zakona.

(8) Za čas, v katerem evropski delegirani tožilec rešuje zadeve iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, se šteje čas, v katerem opravlja delo v zadevah iz pristojnosti tega državnega tožilstva. Čas se evidentira v delovnih dneh.

(9) Evidenco, ki je podlaga za obračun časa iz prejšnjega odstavka in za izračun plače iz sedmega odstavka tega člena, vodi Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

71.ba člen

(plačilo prispevkov za socialno varnost)

(1) Evropski delegirani tožilec je v času, ko je dodeljen na Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije, vključen v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, in zakonom, ki ureja trg dela (v nadaljnjem besedilu: predpisi o socialni varnosti), razen če ta zakon določa drugače.

(2) Za namen vključitve v obvezna socialna zavarovanja se v skladu s predpisi o socialni varnosti in 54. členom tega zakona evropski delegirani tožilec za čas, v katerem opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, šteje kot oseba v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji.

(3) Za čas, v katerem evropski delegirani tožilec opravlja delo v zadevah iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, je za namen vključitve v obvezna socialna zavarovanja izenačen z državnimi tožilci, dodeljenimi na Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

(4) Zavezanec za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca v skladu s predpisi o socialni varnosti za evropskega delegiranega tožilca za čas, v katerem evropski delegirani tožilec opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, od osnove iz petega odstavka tega člena je Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

(5) Osnova za plačilo prispevkov iz prejšnjega odstavka je bruto znesek plače, nadomestil in vseh drugih prejemkov, ki jih evropski delegirani tožilec prejme od EJT za čas, v katerem opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, in ki se v skladu s predpisi o socialni varnosti štejejo v osnovo za osebe v delovnem razmerju.

71.bb člen

(sodelovanje in izmenjava podatkov)

(1) EJT in Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije skleneta dogovor o izmenjavi podatkov, potrebnih za obračun prispevkov za socialno varnost in za obračun nadomestila plače, načinu refundacije osebnih prejemkov in izmenjavi drugih potrebnih podatkov za izvajanje določb Uredbe 2017/1939/EU ter Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev, s katerim uredita tudi druga vprašanja, ki izvirajo iz razmerja evropskega delegiranega tožilca z EJT.

(2) Evropski delegirani tožilec, ki dela v zadevah iz pristojnosti EJT ne opravlja za polni delovni čas, in Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije skleneta dogovor o načinu vračila dela osebnega prejemka, ki ga Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije v skladu s predpisi Evropske unije povrne EJT za čas, v katerem je evropski delegirani tožilec opravljal delo v zadevah iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva.

(3) Evidenco, ki je podlaga za obračun prispevkov in nadomestil ter izračun refundacije osebnih prejemkov iz prvega odstavka tega člena in o vračilih dela osebnega prejemka iz prejšnjega odstavka, vodi Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

71.d člen

(postopek in pogoji za imenovanje evropskega delegiranega tožilca)

(1) Za evropskega delegiranega tožilca lahko kandidira državni tožilec, ki ima znanje delovnega jezika EJT najmanj na ravni B2 Skupnega evropskega jezikovnega okvira in izpolnjuje posebne pogoje, ki jih določajo pravila EJT ter pravila, ki urejajo pogoje za zaposlitev uradnikov in drugih zaposlenih v institucijah Evropske unije ter obvezujejo Republiko Slovenijo.

(2) Državnotožilski svet se po pridobitvi mnenja generalnega državnega tožilca in mnenja vodje Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije do prijavljenih kandidatur opredeli in oblikuje predlog ter o tem obvesti prijavljene kandidate in ministrstvo. Ministrstvo predlog za imenovanje evropskega delegiranega tožilca posreduje Vladi Republike Slovenije v seznanitev. Vlada Republike Slovenije predloži predlog za imenovanje evropskega delegiranega tožilca EJT.

(3) Za postopek s pozivom in za oblikovanje predloga za imenovanje evropskega delegiranega tožilca se smiselno uporablja prejšnji člen.

80. člen

(disciplinske kršitve)

(1) Državnemu tožilcu, ki je z naklepom ali iz malomarnosti kršil državnožilske dolžnosti, predpisane z zakonom in Državnotožilskim redom, se lahko izreče disciplinska sankcija.

(2) Dejanja, ki pomenijo kršitev državnožilske dolžnosti, so:

1. dejanje, ki ima zakonske znake kaznivega dejanja, storjenega pri opravljanju državnožilske funkcije;
2. neizpolnitev ali odklonitev izvršitve državnožilske dolžnosti brez zakonitega razloga;
3. nevestno, nepravočasno, neustrezno ali malomarno opravljanje državnožilske službe;
4. ravnanje v nasprotju s splošnimi navodili, izdanimi po določbah tega zakona;
5. nezakonito ali nesmotrno razpolaganje s finančnimi ali materialnimi sredstvi;
6. izdajanje uradne ali druge tajnosti, določene z zakonom ali Državnotožilskim redom;
7. zloraba položaja ali prekoračitev uradnih pooblastil;
8. zloraba pravice do odsotnosti z dela;
9. nedoseganje pričakovanih delovnih dosežkov po obsegu, kakovosti ali uspešnosti ali pričakovanega časa za posamezna procesna opravila več kakor tri mesece zaporedoma iz neopravičenih razlogov;
10. kršitev z zakonom in Državnotožilskim redom določenega vrstnega reda oziroma prednostnega obravnavanja zadev;
11. opustitev obvestila o prekoračitvi pričakovanega časa za rešitev zadeve, določenega z merili za kakovost dela državnih tožilcev, ali opustitev dolžne uporabe pospešitvenega pravnega sredstva ali opustitev obvestila vodji državnega tožilstva o uporabi pospešitvenega pravnega sredstva;
12. opustitev obvestila o zadevah posebej hudih kaznivih dejanj, o zadevah, ki so širšega javnega pomena, ki imajo posebno odmevnost, o zahtevnih pravnih vprašanjih, ki so pomembna za državnožilsko in sodno prakso, o stanju teh zadev in načrtovanih ukrepih ter opustitev obvestila in posredovanja spisov zadeve, glede katere so podani razlogi za dodelitev Specializiranemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije ali Posebnemu oddelku;
13. opravljanje funkcij, dela ali dejavnosti, ki so po ustavi in zakonu nezdružljive z državnožilsko funkcijo;
14. kršitev določb o omejitvi pravice do stavke;
15. opustitev obvestila vodji državnega tožilstva o sprejemu dela zaradi ocene nezdružljivosti z državnožilsko funkcijo;
16. opustitev sporočila o podanih zakonskih razlogih za izločitev državnega tožilca ali nadaljevanje dela v zadevi, v kateri obstaja izločitveni razlog;
17. vnaprejšnje javno izražanje v tožilski zadevi, o kateri na državnem tožilstvu še ni dokončno oziroma na sodišču še ni pravnomočno odločeno oziroma v kateri je vloženo izredno pravno sredstvo, v nasprotju z zakonom;
18. vedenje ali ravnanje državnega tožilca, ki je v nasprotju s samostojnostjo državnega tožilca ali tožilstva ali s katerim se krši ugled poklica državnega tožilca;

19. neprimerno, nedostojno ali žaljivo obnašanje ali izražanje do posameznikov, državnih organov in pravnih oseb v zvezi z opravljanjem državnotožilske službe ali zunaj nje;
 20. oviranje delovanja državnega tožilstva zaradi uveljavljanja lastnih pravic;
 21. sprejemanje daril ali drugih koristi v zvezi z državnotožilsko službo, izraba položaja ali ugleda državnega tožilstva zaradi uveljavljanja pravic ali koristi;
 22. nepredložitev ali nepravočasna predložitev podatkov o premoženjskem stanju;
 23. zanemarjanje ali opustitev mentorskih nalog;
 24. nespoštovanje izdanih odločb o premestitvi ali dodelitvi državnega tožilca;
 25. onemogočanje ali oviranje izvajanja določb zakona o strokovnem nadzoru nad delom, pravosodnem nadzoru in nadzorstvenih pritožbah;
 26. poslovanje z drugimi organi, strankami, njihovimi pooblaščenici in drugimi osebami v nasprotju z določbami zakona ali Državnotožilskega reda;
 27. neupoštevanje ukrepov za redno in učinkovito opravljanje nalog državnega tožilstva;
 28. kršitev ali opustitev ukrepov po posebnih programih reševanja zadev;
 29. neizpolnjevanje dolžnosti strokovnega izobraževanja;
 30. kršitev predpisov o varstvu in zdravju pri delu, ter o varstvu pred požarom in eksplozijo ali ukrepov za zagotavljanje varnosti na državnem tožilstvu v skladu z Državnotožilskim redom in drugimi podzakonskimi predpisi;
 31. kršitev določb podzakonskega akta o uporabi službenega oblačila.
- (3) Hujše disciplinske kršitve po tem zakonu so dejanja po 1., 2., 3., 4., 6., 7., 9., 13., 14., 16., 17., 21., 22., 24., 25., 27. in 28. točki prejšnjega odstavka, dejanje po 5. točki prejšnjega odstavka le, če gre za nezakonito razpolaganje s finančnimi ali materialnimi sredstvi, dejanje po 12. točki prejšnjega odstavka pa le, če je zaradi tega prišlo do opustitve ukrepov vodje državnega tožilstva, ki bi bili potrebni glede na pomen zadeve, ter dejanje po 18. točki prejšnjega odstavka, če ima hujše posledice za samostojnost oziroma ugled poklica državnega tožilca.
- (4) Če minister po določbah tega zakona predlaga Vladi Republike Slovenije razrešitev državnega tožilca zaradi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje, vlada pa ga ne razreši, mora minister podati zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka.

124. člen

(namestnik vodje okrožnega državnega tožilstva)

- (1) Vodja okrožnega državnega tožilstva ima namestnika, ki ga na obrazložen predlog vodje, po predhodnem mnenju generalnega državnega tožilca, imenuje Državnotožilski svet za šest let z možnostjo ponovnega imenovanja.
- (2) Namestnik vodje državnega tožilstva opravlja funkcije in naloge iz pristojnosti vodje državnega tožilstva, če je ta odsoten ali zadržan, v drugih primerih pa na podlagi in v okviru pooblastila, ki ga za obravnavanje posameznih zadev državnotožilske uprave lahko izda vodja okrožnega državnega tožilstva.

(3) Na okrožnem državnem tožilstvu, pri katerem je določeno najmanj 50 državnotožilskih mest, ima lahko vodja tega tožilstva dva namestnika. Če ima okrožno državno tožilstvo več kot enega namestnika vodje, vodja okrožnega državnega tožilstva pooblasti enega izmed njih za nadomeščanje, če pooblastila ni, vodjo nadomešča namestnik vodje, ki dalj časa opravlja državnotožilsko službo.

(4) Za namestnika vodje okrožnega državnega tožilstva je lahko imenovan državni tožilec, ki izpolnjuje pogoje za višjega državnega tožilca. Državni tožilec, ki ni imel naziva višji državni tožilec, ga pridobi z imenovanjem.

(5) V preostalem se za imenovanje in usposabljanje namestnika vodje državnega tožilstva uporabljajo določbe tega zakona o vodji državnega tožilstva.

148. člen

(letno poročilo)

(1) Na podlagi spremljanja, ugotavljanja in analiziranja učinkovitosti, uspešnosti in gospodarnosti dela državnih tožilcev na posameznem državnem tožilstvu vodja državnega tožilstva pripravi letno poročilo, v katerem oceni izvajanje letnega programa državnega tožilstva in politike pregona. Analiza učinkovitosti dela državnih tožilcev je sestavni del letnega poročila o poslovanju državnega tožilstva.

(2) Letno poročilo za preteklo leto vodja državnega tožilstva najpozneje do 15. februarja v tekočem letu posreduje generalnemu državnemu tožilcu, Državnotožilskemu svetu in ministrstvu, vodja Specializiranega državnega tožilstva in vodja Oddelka za preiskovanje in pregon zlorabe prisilnih pooblastil pa tudi Državnemu zboru Republike Slovenije.

(3) Vrhovno državno tožilstvo pošlje letno poročilo o poslovanju Vrhovnega državnega tožilstva Državnotožilskemu svetu in ministrstvu.

181. člen

(pravica do seznanitve s podatki)

(1) Dostop do vsebine osebnih in drugih podatkov iz vpisnikov, imenikov in evidenc, ki se nanašajo na njih, pridobijo posamezniki, na katere se nanašajo, ali druge osebe, ki so v njih navedene v zvezi s pristojnostmi iz prvega odstavka 19. člena tega zakona, šele po zastaranju kazenskega pregona ali po pravnomočnosti sodbe. Pred potekom rokov iz prejšnjega stavka lahko dostopajo do vsebine osebnih ali drugih podatkov samo v okviru sodnega postopka ali na podlagi odločbe sodišča. Pravico do vpogleda v vsebino osebnih ali drugih podatkov iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov državnega tožilstva ima še pred njihovim arhiviranjem tudi vsaka pravna ali fizična oseba, ki za to izkaže pravni interes, če to ne posega v določbe prejšnjega stavka ter ne škoduje interesom postopka, tajnosti postopka ali zasebnosti oseb. Vpogled dovoli vodja pristojnega državnega tožilstva.

(2) Generalni državni tožilec lahko dovoli vpogled, prepis, kopiranje ali izpis iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov državnega tožilstva posamezniku, ki izkaže, da podatke iz njih potrebuje za znanstvenoraziskovalno delo. Dovoljenje se lahko nanaša le na vpisnike, imenike, evidence in spise, ki so arhivirani. Posameznik lahko v podatke iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov državnega tožilstva vpogleda ali jih prepíše brezplačno, kopira ali izpiše pa jih na svoje stroške. Vpogled, prepis, kopiranje ali izpis se opravi pod nadzorom državnega tožilca ali javnega uslužbenca državnega tožilstva, ki je za to pisno pooblaščen.

(3) Ovaditelj, ki je podal pisno ovadbo ali je bila ovadba sporočena po telefonu, ima pravico zahtevati izdajo potrdila o vpisu ovadbe. Način izdaje in vsebino potrdila določa Državnotožilski red.

(4) Odredbe, povezane z dodelitvijo zadeve Specializiranemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, so dostopne fizičnim in pravnim osebam po pravnomočnosti obtožnega akta ali najpozneje dve leti pred zastaranjem kazenskega pregona. Fizične ali pravne osebe jih lahko brezplačno vpogledajo ali prepišejo, kopirajo pa na lastne stroške. Uporabljajo jih lahko le v postopkih pred sodišči ali drugimi državnimi organi ali za namene iz prvega odstavka tega člena.

(5) Stroški pravice do seznanitve se odmerijo ter izplačajo s smiselno uporabo predpisov, ki urejajo dostop do informacij javnega značaja.

185. člen

(državna tožilstva)

(1) V Republiki Sloveniji so:

1. Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije;
2. Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije;

3. okrožna državna tožilstva:

- Okrožno državno tožilstvo v Celju;
- Okrožno državno tožilstvo v Kopru;
- Okrožno državno tožilstvo v Kranju;
- Okrožno državno tožilstvo v Krškem;
- Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani;
- Okrožno državno tožilstvo v Mariboru;
- Okrožno državno tožilstvo v Murski Soboti;
- Okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici;
- Okrožno državno tožilstvo v Novem mestu;
- Okrožno državno tožilstvo na Ptuj;
- Okrožno državno tožilstvo v Slovenj Gradcu.

(2) Sedež Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije in Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije je v Ljubljani.

186. člen

(območje delovanja Vrhovnega državnega tožilstva)

(1) Vrhovno državno tožilstvo deluje za celotno območje Republike Slovenije.

(2) Vrhovno državno tožilstvo opravlja državnotožilske funkcije pred Vrhovnim sodiščem ter usklajevalne, nadzorstvene in izobraževalne pristojnosti nad okrožnimi državnimi tožilstvi in Specializiranim državnim tožilstvom Republike Slovenije.

(3) Usklajevalne pristojnosti opravlja Vrhovno državno tožilstvo v okviru kolegijev vodij državnih tožilstev in drugih oblik kolegijskega dela, v skladu s tem zakonom.

187. člen

(območje delovanja državnih tožilstev)

(1) Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije deluje za celotno območje Republike Slovenije.

(2) Državnotožilske funkcije pred višjimi sodišči splošne pristojnosti opravljajo okrožna državna tožilstva.

(3) Okrožno državno tožilstvo deluje za območje okrožnega sodišča.

188. člen

(prenos pristojnosti)

(1) Generalni državni tožilec lahko za postopanje v posamezni zadevi določi drugo krajevno pristojno državno tožilstvo, če je očitno, da se bo tako lažje izvedel postopek, ali če obstajajo za to drugi tehtni razlogi, zlasti varovanje nepristranskosti, samostojnega delovanja ali ugleda državnega tožilstva.

(2) O določitvi drugega pristojnega državnega tožilstva odloči z odločbo generalni državni tožilec na lastno pobudo ali na podlagi obrazloženega predloga pristojnega državnega tožilca, vodje okrožnega državnega tožilstva, vodje Specializiranega državnega tožilstva ali vodje Oddelka za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili. Odločba se vroči državnemu tožilstvu, ki je bilo krajevno pristojno v posamezni zadevi, in državnemu tožilstvu, ki mu je določena krajevna pristojnost v posamezni zadevi.

(3) Če državno tožilstvo zaradi posebnih okoliščin, ki onemogočajo izvajanje njegovih funkcij, ne more delovati na sedežu, lahko generalni državni tožilec po predhodno pridobljenem soglasju ministra z odločbo določi začasni sedež državnega tožilstva.

191. člen

(organiziranje oddelkov)

(1) Državno tožilstvo lahko zaradi specializacije, boljše učinkovitosti ali usklajenega delovanja na posameznih ožjih področjih organizira oddelke.

(2) Oddelek ima najmanj tri državne tožilce, njegovo delo vodi namestnik vodje državnega tožilstva ali drug državni tožilec, ki ga z razporedom dela določi vodja državnega tožilstva.

(3) Vodja državnega tožilstva lahko prenese pristojnost za razporejanje dela med državne tožilce na vodjo oddelka, vodjo zunanjega oddelka ali drugega državnega tožilca, ki ga za to pooblasti.

(4) Pri Specializiranem državnem tožilstvu Republike Slovenije in pri okrožnih državnih tožilstvih na sedežih višjih sodišč so organizirani oddelki za usklajevanje in razporejanje zadev, ki se

obravnavajo pred višjimi sodišči (pritožbeni oddelki). Vodenje in sestava teh oddelkov, način dodeljevanja zadev, posredovanje spisov in strokovnega usklajevanja ter razpored udeležbe pri delu višjih sodišč se določijo z Državnotožilskim redom.

(5) Pri Vrhovnem državnem tožilstvu so organizirani oddelki za reševanje kazenskih zadev, civilnih in upravnih zadev, za strokovni nadzor, za izobraževanje, za spremljanje in razvoj državnotožilske uprave in za druga področja v skladu s potrebami dela. Z letnim razporedom dela se lahko določi, da v posameznih oddelkih opravljajo naloge vsi vrhovni državni tožilci in dodeljeni državni tožilci na vrhovnem državnem tožilstvu.

Drugo poglavje

SPECIALIZIRANO DRŽAVNO TOŽILSTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

192. člen

(pristojnost)

(1) Najzahtevnejša kazniva dejanja, katerih pregon terja posebno organiziranost in usposobljenost državnih tožilcev ter najvišjo raven učinkovitosti, obravnava Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SDT).

(2) SDT je pristojno za pregon storilcev kaznivih dejanj:

- zoper gospodarstvo, za katera se lahko izreče kazen petih let zapor ali hujša kazen, razen poslovne goljufije, izdaje nekritega čeka in zlorabe bančne ali kreditne kartice, uporabe ponarejene bančne, kreditne ali druge kartice;
- za katera se lahko izreče kazen desetih let zapor ali hujša kazen, če je bilo dejanje izvršeno v hudodelski združbi;
- jemanja podkupnine, dajanja podkupnine, sprejemanja koristi za nezakonito posredovanje, dajanja daril za nezakonito posredovanje, nedovoljenega sprejemanja daril, nedovoljenega dajanja daril;
- terorizma, financiranja terorizma, ščuvanja in javnega poveličevanja terorističnih dejanj, novačenja in usposabljanja za terorizem;
- spravljanja v suženjsko razmerje, trgovine z ljudmi.

(3) SDT je pristojno za pregon storilcev kaznivih dejanj, ki so povezana s kaznivimi dejanji iz prejšnjega odstavka, če so podani isti dokazi (povezane zadeve).

(4) SDT je izključno pristojen za vložitev tožbe in zastopanje v postopku za odvzem premoženja nezakonitega izvora ali v zvezi z njim ter za vložitev predloga in zastopanje v postopku izvršbe.

(5) SDT je pristojno tudi za pregon storilcev kaznivih dejanj:

- iz 22. in 25. člena Uredbe 2017/1939/EU, in sicer do prevzema pristojnosti EJT v skladu s 27. členom Uredbe 2017/1939/EU in
- iz 22. in 25. člena Uredbe 2017/1939/EU, in sicer po odstopu zadeve in prenosu pristojnosti z EJT na pristojne nacionalne organe v skladu s 34. členom Uredbe 2017/1939/EU.

(6) Če nastane dvom o določitvi pristojnega državnega tožilstva, velja, da je podana pristojnost SDT.

193. člen

(sestava in delovanje SDT)

- (1) Na SDT opravljajo državnotožilsko službo državni tožilci, ki so imenovani na državnotožilska mesta na SDT ter državni tožilci, ki so dodeljeni na SDT.
- (2) Na državnotožilskih mestih državnih tožilcev, ki so imenovani na SDT, opravlja državnotožilsko službo najmanj deset državnih tožilcev.
- (3) Imenovani in dodeljeni državni tožilci opravljajo delo na sedežu SDT ali na sedežu drugega okrožnega državnega tožilstva po predhodnem soglasju vodje SDT in vodje tega državnega tožilstva.
- (4) Vodja SDT lahko predlaga, da se po določbah tega zakona, ki urejajo dodelitev na drugo državno tožilstvo, za sodelovanje pri obravnavanju posamezne zadeve dodatno dodeli na SDT državni tožilec iz okrožnega državnega tožilstva, ki bi bilo sicer krajevno pristojno za obravnavanje zadeve, ali da se posamezne naloge izvajajo na območju tega okrožnega državnega tožilstva.
- (5) SDT deluje po načelu timskega dela praviloma tako, da pri obravnavanju posameznih zadev združuje znanje, usposobljenost in izkušnje posameznih članov za določena pravna področja v obsegu, ki je potreben za učinkovito usmerjanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter pripravo obtožnega akta.

194. člen

(poziv k prijavam)

- (1) Poziv k prijavam za dodelitev v SDT po tretjem odstavku 193. člena objavi Državnotožilski svet v 15 dneh od prejema predloga generalnega državnega tožilca.
- (2) Poziv se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Rok za prijave ne sme biti krajši od 15 dni.
- (3) Če se na poziv ne prijavi najmanj po en državni tožilec iz posameznega državnega tožilstva, se na SDT lahko dodeli prijavljeni državni tožilec iz drugega državnega tožilstva, ne glede na določbo tretjega odstavka prejšnjega člena.

195. člen

(imenovanje, premestitev in dodelitev na SDT)

- (1) Pri imenovanju, premestitvi in dodelitvi državnih tožilcev na SDT se posebej upošteva trajanje državnotožilske službe, zadnja ocena državnotožilske službe in pridobljene izkušnje s področja obravnavanja zadev iz pristojnosti SDT, za kandidate za imenovanje, ki niso državni tožilci, pa opravljanje primerljive službe in pridobljene primerljive izkušnje s področja obravnavanja zadev iz pristojnosti SDT.
- (2) Imenovanje na prosto državnotožilsko mesto na SDT se opravi po postopku za imenovanje državnega tožilca v skladu z določbami 28. do 36. člena tega zakona.
- (3) O premestitvi in dodelitvi državnega tožilca na SDT odloča Državnotožilski svet na predlog generalnega državnega tožilca, po predhodnem mnenju vodje SDT.

(4) Dodelitev na SDT traja štiri leta in se lahko s soglasjem dodeljenega državnega tožilca ponovi. Če se čas dodelitve izteče pred pravnomočnostjo sodne odločbe v zadevi, dodeljeni državnemu tožilcu, se dodelitev lahko podaljša do pravnomočnosti sodne odločbe, vendar najdalj za šest mesecev.

(5) Glede predčasnega prenehanja dodelitve na SDT se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki ureja predčasno prenehanje dodelitve.

196. člen

(pravice državnega tožilca na SDT)

(1) Državnemu tožilcu, ki je imenovan na SDT, pripada:

- okrožnemu državnemu tožilcu plača vrhovnega državnega tožilca in
- okrožnemu državnemu tožilcu svetniku, višjemu državnemu tožilcu, višjemu državnemu tožilcu svetniku ter vrhovnemu državnemu tožilcu plača vrhovnega državnega tožilca svetnika.

(2) Dodeljenemu državnemu tožilcu pripada za čas, v katerem rešuje zadeve iz pristojnosti SDT:

- okrožnemu državnemu tožilcu plača vrhovnega državnega tožilca in
- okrožnemu državnemu tožilcu svetniku, višjemu državnemu tožilcu, višjemu državnemu tožilcu svetniku ter vrhovnemu državnemu tožilcu plača vrhovnega državnega tožilca svetnika.

(3) Način evidentiranja in obračunavanje časa iz prejšnjega odstavka se določi z Državnotožilskim redom.

(4) Če državni tožilec, ki je imenovan ali dodeljen na SDT, po prenehanju takšnega imenovanja ali dodelitve, nadaljuje z delom v posameznih zadevah iz pristojnosti SDT, se višina njegove plače določi po drugem odstavku tega člena.

(5) Premestitev in dodelitev državnega tožilca na SDT ne posegata v njegov naziv in položaj.

(6) Glede položaja in napredovanja državnega tožilca se za čas trajanja dodelitve na SDT smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo dodelitev državnega tožilca na drugo državno tožilstvo.

(7) Državnemu tožilcu, ki je dodeljen na SDT, se lahko izjemoma dodelijo v delo zadeve iz pristojnosti državnega tožilstva, pri katerem je imenovan, ob upoštevanju obsega dela, ki ga državni tožilec opravlja pri SDT.

197. člen

(položaj in vodenje SDT)

(1) Za SDT se uporabljajo določbe, ki veljajo za okrožno državno tožilstvo, kolikor ta zakon ne določa drugače.

(2) Vodja SDT se imenuje po določbah tega zakona, ki veljajo za imenovanje vodje okrožnega državnega tožilstva.

(3) Vodja SDT ima enak položaj in pristojnosti kakor vodja okrožnega državnega tožilstva, če ta zakon ne določa drugače.

(4) O dodelitvi zadev državnemu tožilcu, dodeljenemu na SDT, iz pristojnosti državnega tožilstva, pri katerem je imenovan, odloči vodja SDT v soglasju z vodjo tega državnega tožilstva.

(5) Organizacijo, obveščanje in delo SDT podrobneje ureja podzakonski akt, ki ga izda minister po predhodnem mnenju generalnega državnega tožilca.

198. člen

(obveščanje, dodelitev in prenos zadev)

(1) SDT obravnava vse zadeve iz drugega, četrtega in petega odstavka 192. člena tega zakona, druge zadeve pa le, če so podani pogoji iz tretjega odstavka 192. člena tega zakona.

(2) Vodja krajevno pristojnega okrožnega državnega tožilstva oziroma vodja pristojne uprave oziroma enote Policije morata nemudoma obvestiti vodjo SDT o zadevah, glede katerih je podana pristojnost SDT po drugem in petem odstavku 192. člena tega zakona, in mu brez odlašanja izročiti spise zadev z vsemi zbranimi dokazi. Evropski delegirani tožilec mora pred odstopom zadeve, glede katere je po 22. in 25. člena Uredbe 2017/1939/EU podana pristojnost EJT, in pred prenosom pristojnosti z EJT na pristojni organ v skladu s 34. členom Uredbe 2017/1939/EU obvestiti vodjo SDT in mu brez odlašanja izročiti spis zadeve z vsemi zbranimi dokazi.

(3) Vodja SDT lahko odredi, da se zadeva, za katero je pristojno SDT, dodeli krajevno pristojnemu okrožnemu državnemu tožilstvu, če ugotovi, da niso več izpolnjeni pogoji za dodelitev zadeve SDT ali iz razlogov smotrnosti. Če se vodja krajevno pristojnega okrožnega državnega tožilstva ne strinja z dodelitvijo, lahko ta predlaga, da o utemeljenosti predloga odloči generalni državni tožilec. Vodja SDT na zahtevo generalnega državnega tožilca, lahko pa tudi na lastno pobudo, pred odločitvijo generalnega državnega tožilca poda dodatno pojasnilo o razlogih za dodelitev.

(4) Če je zadeva v skladu s prejšnjim odstavkom dodeljena krajevno pristojnemu okrožnemu državnemu tožilstvu, se mu odstopijo spisi zadeve in o tem obvesti pristojnega vodjo uprave oziroma enote Policije.

(5) Če krajevno pristojno državno tožilstvo obravnava zadevo iz tretjega odstavka 192. člena tega zakona, lahko vodja SDT na lastno pobudo ali na pobudo državnega tožilca, kateremu je zadeva dodeljena, z obrazloženim predlogom zaprosi vodjo krajevno pristojnega okrožnega državnega tožilstva, da se zadeva dodeli v obravnavo SDT. Če se vodja krajevno pristojnega okrožnega državnega tožilstva ne strinja s predlogom, lahko vodja SDT predlaga, da o utemeljenosti predloga odloči generalni državni tožilec. Če je zadeva dodeljena SDT, se mu odstopijo spisi zadeve in o tem obvesti pristojnega vodjo uprave oziroma enote Policije.

(6) Podrobnejša navodila o dodeljevanju zadev in o organiziranju dela na SDT določa Državnotožilski red.

(7) Okrožno državno tožilstvo, ki bi bilo krajevno pristojno za obravnavanje zadeve, mora sodelovati s SDT pri opravljanju njegovih nalog, zagotavljati potrebno administrativno in tehnično pomoč ter druge pogoje za delo.

198.a člen

(uporaba predpisov)

Če s tem ali drugim zakonom ni določeno drugače, se za SDT uporabljajo določbe tega zakona ter podzakonskih predpisov in drugih aktov izdanih na podlagi določb tega zakona, ki veljajo za okrožno državno tožilstvo.

199. člen

(pristojnost in dodelitev zadev)

(1) Pri SDT deluje kot samostojna notranja organizacijska enota s posebnim položajem Oddelek za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili (v nadaljnjem besedilu: Posebni oddelek). Posebni oddelek deluje po načelu strokovne in operativne avtonomnosti v skladu z določbami tega zakona.

(2) Posebni oddelek je izključno krajevno in stvarno pristojen za obravnavo kaznivih dejanj, če jih storijo uradne osebe:

- Policije;
- (prenehala veljati);
- vojaške policije, ki imajo pooblastila policije v predkazenskem postopku;
- s pooblastili policije v predkazenskem postopku, ki so napotene na misijo v tujini;
- Obveščevalno-varnostne službe ministrstva, pristojnega za obrambo;
- Slovenske obveščevalno-varnostne agencije.

(3) Posebni oddelek je pristojen tudi za obravnavo zadev, ki jih obravnava drugo okrožno državno tožilstvo, če so te zadeve vsebinsko povezane z zadevo, ki jo obravnava Posebni oddelek.

(4) Če nastane dvom o določitvi pristojnega državnega tožilstva, velja, da je podana pristojnost Posebnega oddelka.

(5) Za obveščanje, dodelitev in prenos zadev Posebnega oddelka se smiselno uporabljajo določbe o obveščanju, dodelitvi in prenosu zadev SDT. Če so ovadbo, ki jo obravnava Posebni oddelek, podali policisti ali če so jo podale druge osebe, policisti pa so zbirali obvestila v zvezi z njo, mora državni tožilec o obravnavanju zadeve seznaniti policijo.

200. člen

(vodenje in dodelitev državnega tožilca)

(1) Vodjo Posebnega oddelka imenuje Državnotožilski svet na predlog generalnega državnega tožilca po predhodnem mnenju ministra. Glede postopka imenovanja se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za imenovanje vodje okrožnega državnega tožilstva.

(2) Vodja Posebnega oddelka ima pristojnosti vodje okrožnega državnega tožilstva glede:

- notranje organizacije in organizacije poslovanja Posebnega oddelka;
- razporeda dela in dodeljevanja zadev;
- priprave letnih programov in letnih poročil;
- organizacije udeležbe na glavnih obravnavah, narokih in drugih dejanjih;

- zagotavljanja in nadzora nad zakonitostjo, strokovno pravilnostjo in pravočasnostjo poslovanja Posebnega oddelka;
- kolegijskega dela;
- disciplinskih postopkov in začasne odstranitve iz državnotožilske službe;
- obveščanja in prevzema zadev, odveze nadaljnjega dela, izdajanja in izpolnjevanja splošnih navodil in strokovnega nadzora;
- obravnavanja nadzorstvenih pritožb;
- poročanja o delu Posebnega oddelka, in
- izobraževanja ter spremljanja sodne in državnotožilske prakse.

Zagotavljanje in nadzor nad zakonitostjo, strokovno pravilnostjo in pravočasnostjo dela državnega tožilca Posebnega oddelka zagotavlja vodja Posebnega oddelka po določbah tega zakona o strokovnem nadzoru.

(3) V Posebni oddelek se dodelita najmanj dva državna tožilca, ki sta usposobljena in izkušena za obravnavo zadev iz pristojnosti Posebnega oddelka.

(4) Glede poziva k prijavam, dodelitve državnega tožilca v Posebni oddelek in pravic dodeljenega državnega tožilca se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za SDT.

203.a člen

(pristojnost)

(1) Pri SDT deluje oddelek za postopke v zvezi z odvzemom premoženja nezakonitega izvora (v nadaljnjem besedilu: Civilno finančni oddelek).

(2) V skladu z določbami zakona, ki ureja odvzem premoženja nezakonitega izvora, Civilno finančni oddelek sodeluje s krajevno in stvarno pristojnimi državnimi tožilstvi, ki vodijo predkazenske ali kazenske postopke, povezane s sumom obstoja premoženja nezakonitega izvora, oziroma finančne preiskave po zakonu, ki ureja odvzem premoženja nezakonitega izvora.

3. Zakon o sodiščih (ZS-1)

10. člen

(splošno)

(1) Sodniki izvajajo sodno oblast na sodiščih s splošno pristojnostjo in na specializiranih sodiščih.

(2) Sodišča s splošno pristojnostjo so:

1. okrožna sodišča,

2. višja sodišča in

3. Vrhovno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vrhovno sodišče).

(3) Specializirana sodišča so sodišča prve in druge stopnje, ustanovljena za sojenje v zadevah z določenih pravnih področij, in imajo, razen če drug zakon določa drugače:

1. na prvi stopnji položaj okrožnega sodišča, če je za reševanje pritožb zoper njihove odločbe pristojno specializirano višje sodišče;

2. na drugi stopnji položaj višjega sodišča, če odločajo o pritožbah zoper odločbe specializiranih sodišč, ki imajo položaj okrožnega sodišča; in

3. na prvi stopnji položaj višjega sodišča, če je za reševanje pritožb zoper njihove odločbe pristojno vrhovno sodišče.

11. člen

(okrožna sodišča)

(1) Okrožna sodišča so:

1. Okrožno sodišče v Celju s sedežem v Celju,

2. Okrožno sodišče v Kopru s sedežem v Kopru,

3. Okrožno sodišče v Kranju s sedežem v Kranju,

4. Okrožno sodišče v Krškem s sedežem v Krškem,

5. Okrožno sodišče v Ljubljani s sedežem v Ljubljani,

6. Okrožno sodišče v Mariboru s sedežem v Mariboru,

7. Okrožno sodišče v Murski Soboti s sedežem v Murski Soboti,

8. Okrožno sodišče v Novi Gorici s sedežem v Novi Gorici,

9. Okrožno sodišče v Novem mestu s sedežem v Novem mestu,

10. Okrožno sodišče na Ptuju s sedežem na Ptuju in

11. Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu s sedežem v Slovenj Gradcu.

(2) Okrožno sodišče lahko v skladu z zakonom posluje na svojem območju tudi zunaj sedeža na enem ali več zunanjih oddelkih, ki so njegove organizacijske enote.

13. člen

(stvarna pristojnost okrožnih sodišč)

Okrožna sodišča so pristojna:

1. za sojenje in odločanje v kazenskih zadevah na prvi stopnji;
2. za sojenje in odločanje v prekrškovnih zadevah na prvi stopnji;
3. za sojenje in odločanje v civilnih zadevah na prvi stopnji;
4. za vodenje zemljiške knjige;
5. za vodenje sodnega registra;
6. za opravljanje zadev pravne pomoči in mednarodne pravne pomoči;
7. za sojenje oziroma odločanje v drugih zadevah, če tako določa zakon;
8. za opravljanje drugih dejanj, če tako določa zakon.

19. člen

(izključna pristojnost višjih sodišč)

- (1) Za odločanje o pritožbah v zemljiškoknjižnih postopkih je izključno pristojno Višje sodišče v Kopru.
- (2) Za odločanje o pritožbah v postopkih zaradi insolventnosti je izključno pristojno Višje sodišče v Ljubljani.

3. ODDELEK

SPECIALIZIRANI KAZENSKI ODDELEK

29. člen

(specializirani oddelek)

- (1) Pri okrožnih sodiščih na sedežih višjih sodišč delujejo oddelki, ki so specializirani za opravljanje preiskave in sojenje v najzahtevnejših zadevah organiziranega kriminala, gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj (v nadaljnjem besedilu: specializirani oddelek), v katerih obtožni akt vloži Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek je specializirani oddelek pristojen tudi za preiskavo in sojenje drugih kaznivih dejanj, če so ta povezana s kaznivimi dejanji iz prejšnjega odstavka in so podani isti dokazi (povezane zadeve).

30. člen

(sodnik v specializiranem oddelku)

V specializirani oddelek se v skladu s tem zakonom razporedijo in v skladu z zakonom, ki ureja sodnike, dodelijo sodniki, ki so posebno usposobljeni in izkušeni za reševanje zahtevnejših kazenskih zadev.

40. člen

(zagotavljanje finančnih sredstev)

Finančna sredstva za plače sodnikov in sodnega osebja, stroške poslovanja sodišč, manjša vzdrževalna dela na nepremičnem premoženju, zavarovanje premoženja v upravljanju sodišč, nakup premoženja, potrebnega za delo sodišč, ki ga ne zagotavlja ministrstvo v skladu s tretjim odstavkom 118. člena tega zakona, ter njegovo vzdrževanje, se zagotavljajo v finančnih načrtih sodišč kot neposrednih proračunskih uporabnikov.

50. člen

(podpredsednik sodišča)

(1) Podpredsednik nadomešča predsednika sodišča v njegovi zadržanosti ali odsotnosti z vsemi pooblastili, ki jih ima predsednik sodišča po zakonu.

(2) Predsednik sodišča z letnim razporedom določi vrste zadev iz svoje pristojnosti, ki jih opravlja podpredsednik sodišča.

(3) Predsednik sodišča lahko podpredsednika sodišča pooblasti tudi za opravo posameznih nalog ali za opravljanje posameznih vrst nalog, ki jih ima po zakonu.

(4) Vrhovno sodišče in sodišče, pri katerem sodniško funkcijo opravlja do 50 sodnikov, ima enega podpredsednika sodišča. Sodišče, pri katerem sodniško funkcijo opravlja več kot 50 sodnikov, lahko ima dva podpredsednika sodišča. Sodišče, pri katerem sodniško funkcijo opravlja več kot 100 sodnikov, lahko ima največ tri podpredsednike sodišča. Sodišče, pri katerem sodniško funkcijo opravlja več kot 150 sodnikov, lahko ima največ štiri podpredsednike sodišča.

(5) Če ima sodišče dva ali več podpredsednikov sodišča in je predsednik sodišča odsoten ali zadržan, ga nadomešča tisti podpredsednik sodišča, ki je določen z letnim razporedom.

(6) Za imenovanje, položaj, prenehanje, razrešitev in začasno prenehanje opravljanja funkcije ter pravice in obveznosti podpredsednika sodišča se uporabljajo določbe tega zakona o predsedniku sodišča, razen če ta zakon določa drugače.

78. člen

(letno poročilo o poslovanju sodišča)

(1) Letno poročilo o poslovanju sodišča vsebuje podatke in kazalnike o poslovanju sodišča za preteklo leto s pojasnili. Podatki in kazalniki o poslovanju sodišča obsegajo podatke o organizaciji sodišča, kadrovski zasedenosti sodišča, doseganju časovnih standardov iz 80. člena tega zakona in uresničitvi letnega programa dela sodišča za preteklo leto s pojasnili.

(2) Osnutek letnega poročila o poslovanju sodišča se obravnava na letni konferenci sodnikov tega sodišča. Predsednik sprejme letno poročilo o poslovanju sodišča do 1. marca tekočega leta za preteklo leto ter ga pošlje neposredno višjemu sodišču, vrhovnemu sodišču, sodnemu svetu in ministrstvu in ga objavi na spletnem mestu sodišča.

(3) Vsebino in obliko letnega poročila o poslovanju sodišča po predhodnem mnenju ministra določi predsednik vrhovnega sodišča in akt objavi na spletnem mestu sodstva.

84. člen

(nadzor sodne uprave)

(1) Opravljanje zadev sodne uprave na sodiščih prve stopnje nadzoruje predsednik sodišča višje stopnje, na sodiščih vseh stopenj pa predsednik vrhovnega sodišča.

(2) Pri izvajanju nadzora sodne uprave lahko predsednik sodišča višje stopnje zahteva pisna pojasnila in poročila o opravljanju posameznih nalog ter pregleduje sodne spise, pri čemer ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije. O pregledu spisa predsednik sodišča višje stopnje sestavi uradni zaznamek in ga vloži v spis.

(3) Na vsaka tri leta se izvede obdobjni nadzor nad opravljanjem zadev sodne uprave, ki ga za posamezna sodišča prve stopnje opravi predsednik sodišča višje stopnje, za posamezno sodišče s položajem višjega sodišča pa predsednik vrhovnega sodišča, in o nadzoru pripravi poročilo. Poročilo se pošlje predsedniku vrhovnega sodišča, razen kadar nadzor opravlja predsednik vrhovnega sodišča, ta pa z njim seznaní predsednika nadzorovanega sodišča in ministra.

(4) Postopek in način izvajanja obdobjnega in občasnega nadzora sodne uprave podrobneje določi predsednik vrhovnega sodišča in akt objavi na spletnem mestu sodstva.

105. člen

(poletno poslovanje sodišč)

(1) Sodišča v času od 15. julija do 15. avgusta poslujejo v omejenem obsegu (poletno poslovanje).

(2) V času poletnega poslovanja sodišča razpisujejo naroke in odločajo v nujnih zadevah. V teh zadevah procesni roki tečejo.

(3) Nujne zadeve iz prejšnjega odstavka so:

1. preiskave in sojenje v kazenskih zadevah, v katerih je obdolžencu odvzeta ali omejena prostost;
2. postopki v zvezi z izvrševanjem kazni zapora, v katerih odloča sodišče;
3. upravni spori v zvezi z izvrševanjem kazni zapora, ki urejajo odločanje o pravicah obsojenk, ki so noseče ali so rodile med prestajanjem kazni zapora, odločanje o ugodnostih obsojencev ali odločanje o prekinitvi prestajanja kazni zapora;
4. kazenski postopki proti mladoletnikom in upravni spori v zvezi z izvrševanjem kazenskih sankcij za mladoletnike;
5. nepravdne zadeve o pridržanju oseb v psihiatričnih zdravstvenih organizacijah;
6. nepravdne zadeve po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini;
7. izvršilne zadeve v zvezi s postopki za varstvo koristi otrok;

8. postopki v zadevah zavarovanja;
9. spori za objavo popravka objavljene informacije;
10. popis zapustnikovega premoženja;
11. postopki zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja;
12. druge zadeve, za katere tako določa zakon.

(4) V času poletnega poslovanja lahko sodišča odločajo tudi v zadevah, ki niso nujne (nenujne zadeve). V teh zadevah procesni roki in roki za izdelavo končnih sodnih odločb ne tečejo, sodišče pa lahko razpiše narok le, če s tem soglašajo vse stranke. Če je sodno pisanje v nenujni zadevi vročeno v času poletnega poslovanja, začne procesni rok teči prvi naslednji dan, ko se izteče poletno poslovanje, na kar sodišče opozori stranko na sodnem pisanju, ovojnici ali drugi listini, ki se priloži k sodnemu pisanju.

106. člen

(poslovanje sodišč ob izrednem dogodku)

(1) V primeru vojnega ali izrednega stanja, naravne ali druge nesreče, kot jih določa zakon, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ali drugega izrednega dogodka (v nadaljnjem besedilu: izredni dogodek), ki v večjem obsegu omejujejo redno izvajanje sodne oblasti, predsednik vrhovnega sodišča z odredbo, ki se objavi v uradnem listu, določi način poslovanja posameznih ali vseh sodišč glede na okoliščine izrednega dogodka. Pred objavo odredbe v uradnem listu predsednik vrhovnega sodišča z njeno vsebino seznani ministra.

(2) Z odredbo iz prejšnjega odstavka se glede na okoliščine izrednega dogodka določijo:

1. eno, več ali vsa sodišča, ki poslujejo v skladu z odredbo;
2. posebni ukrepi, s katerimi se določi način poslovanja enega ali več sodišč na način, da se v čim večjem obsegu zagotovi redno izvajanje sodne oblasti in
3. čas veljavnosti odredbe.

(3) Če se z odredbo iz prvega odstavka tega člena določi omejen obseg poslovanja v skladu s prejšnjim členom, se lahko glede na okoliščine izrednega dogodka določi tudi:

1. da se vse ali nekatere zadeve iz 8. do 12. točke tretjega odstavka prejšnjega člena ne štejejo za nujne ali da se zanje določi drugačen obseg poslovanja in
2. da sodišča v vseh ali nekaterih nenujnih zadevah poslujejo v neomejenem obsegu.

(4) Če posamezno sodišče zaradi izrednega dogodka ne more poslovati, predsednik vrhovnega sodišča z odredbo iz prvega odstavka tega člena določi drugo stvarno oziroma krajevno pristojno sodišče, ki bo za čas trajanja izrednega dogodka pristojno za zadeve tega sodišča.

(5) Predsednik vrhovnega sodišča glede na okoliščine izrednega dogodka mesečno preverja upravičenost ukrepov, določenih v odredbi iz prvega odstavka tega člena.

(6) Če je zaradi izrednega dogodka onemogočeno poslovanje vseh sodišč in oteženo uveljavljanje pravic strank, roki za uveljavljanje pravic strank v sodnih postopkih, ki so določeni z zakonom, ne tečejo, kar določi vlada na predlog predsednika vrhovnega sodišča z odlokom, ki se objavi v uradnem listu.

(7) Trajanje ukrepov se sme določiti za toliko časa, kolikor traja izredni dogodek, vendar najdlje za tri mesece. Če izredni dogodek traja dlje kot tri mesece, se veljavnost ukrepov z odredbo iz prvega odstavka tega člena lahko podaljša, vendar vsakič najdlje za tri mesece.

4. Zakon o sodnikih (ZSod)

41. člen

(plača sodnika za čas reševanja zadev iz pristojnosti specializiranega kazenskega oddelka)

(1) Okrožnim sodnikom, ki so razporejeni ali dodeljeni za sojenje v specializirani kazenski oddelki, ki ga ureja zakon, ki ureja sodišča, pripada za čas, v katerem rešujejo zadeve iz pristojnosti tega oddelka, osnovna plača vrhovnega sodnika, kot jo določa zakon, ki ureja skupne temelje sistema plač v javnem sektorju, okrožnim sodnikom svetnikom, višjim sodnikom in višjim sodnikom svetnikom pa osnovna plača vrhovnega sodnika svetnika.

(2) Sodnikom, ki kot člani senatov sodelujejo pri sojenju v zadevah iz pristojnosti specializiranega kazenskega oddelka na prvi stopnji ali pri odločanju o nujnih procesnih dejanjih na prvi stopnji, pripada za čas sodelovanja na narokih, obravnavah in sejah glede na njihov sodniški naziv in položaj osnovna plača, določena v prejšnjem odstavku.

(3) Sodnikom poročevalcem, ki na višjem sodišču odločajo o pravnih sredstvih v zadevah iz pristojnosti specializiranega kazenskega oddelka, pripada za čas, v katerem rešujejo zadeve iz pristojnosti tega oddelka, osnovna plača vrhovnega sodnika.

(4) Sodnikom na višjem sodišču, ki kot člani senatov odločajo o pravnih sredstvih v zadevah iz pristojnosti specializiranega kazenskega oddelka, pripada za čas sodelovanja na narokih, obravnavah in sejah osnovna plača višjega sodnika svetnika.

(5) Način evidentiranja časa iz prejšnjih odstavkov določa sodni red.

3. oddelek

Dodelitev v specializirani kazenski oddelki

78. člen

(dodelitev na specializirani kazenski oddelki)

(1) Za reševanje zadev iz pristojnosti specializiranega kazenskega oddelka okrožnega sodišča po zakonu, ki ureja sodišča, je na specializirani oddelki okrožnega sodišča lahko dodeljen sodnik drugega okrožnega sodišča ali sodnik višjega sodišča, če je sodniško funkcijo uspešno opravljal najmanj tri leta na področju kaznovalnega prava, in sicer za polni obseg sodniške službe ali za njen del.

(2) Dodelitev iz prejšnjega odstavka traja največ tri leta in se lahko s privolitvijo sodnika večkrat ponovi. Če se sodniku, ki kot predsednik ali član senata sodi v zadevi iz pristojnosti specializiranega oddelka okrožnega sodišča, dodelitev izteče pred izdajo odločitve o glavni stvari, se dodelitev podaljša do izdaje odločbe glede odločitve o glavni stvari, če bi bila z vidika zagotavljanja sojenja brez nepotrebnega odlašanja nesmotrna predodelitev drugemu sodniku. V tem primeru se sodniku v času podaljšanja ne smejo dodeljevati nove zadeve iz pristojnosti specializiranega oddelka okrožnega sodišča niti se sodnika ne sme razporejati v senate drugih zadev iz pristojnosti specializiranega oddelka okrožnega sodišča, če ni sodniku izdana nova

odločba o dodelitvi na specializirani oddelek okrožnega sodišča. O podaljšanju dodelitve odloči sodni svet na predlog predsednika sodišča, na katero je sodnik dodeljen.

(3) O dodelitvi odloča sodni svet na podlagi javnega poziva sodnikom.

5. Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (ZVPSBNO)

Pristojnost za odločanje

9. člen

(1) Za odločanje o rokavnem predlogu glede zadev, ki jih obravnava okrajno sodišče, okrožno sodišče ali drugo sodišče prve stopnje, je pristojen predsednik višjega sodišča, v katerega sodno območje spada okrajno, okrožno ali drugo sodišče prve stopnje.

(2) Za odločanje o rokavnem predlogu glede zadev, ki jih obravnava višje sodišče ali sodišče s položajem višjega sodišča, je pristojen predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

(3) Za odločanje o rokavnem predlogu glede zadev, ki jih obravnava Vrhovno sodišče Republike Slovenije, je pristojen predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

(4) Z letnim razporedom se lahko določijo drugi sodniki, ki bodo namesto ali poleg predsednikov sodišč iz prejšnjih odstavkov odločali o rokavnih predlogih.

V. PREDLOG ZA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA PO NUJNEM ALI SKRAJŠANEM POSTOPKU

Na podlagi prvega odstavka 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) Vlada Republike Slovenije predlaga, da Državni zbor Republike Slovenije obravnava Predlog Zakona o specializiranih organih za obravnavo korupcijskih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala po nujnem postopku, da se s tem preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države in zaradi interesov varnosti.

Glede na to, da se je po podatkih policije trend obravnavanih kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete po letu 2022 obrnil navzgor, predstavlja gospodarska kriminaliteta kar 16,6 odstotka vseh obravnavanih kaznivih dejanj. Delež organizirane kriminalitete je številčno sicer razmeroma majhen (približno en odstotek evidentirane kriminalitete), vendar gre praviloma za medsebojno povezane, dokazno obsežne in strokovno zahtevne zadeve, ki pogosto zahtevajo finančna, informacijska, forenzična in mednarodna znanja. Statistični podatki potrjujejo trajno potrebo po specializirani obravnavi gospodarske, korupcijske in organizirane kriminalitete, zato je potrebna stabilnejša kadrovska sestava, trajnejša specializacija, učinkovitejša koordinacija, jasnejša institucionalna odgovornost in skrajševanje časa od začetka preiskave do pravnomočnega zaključka postopka, kar bo zagotovljeno s povezavo med pristojnostmi Nacionalnega preiskovalnega urada, Specializiranega tožilstva za pregon korupcije in organiziranega kriminala in Specializiranega sodišča za sojenje v zadevah korupcije in organiziranega kriminala. Predlagane rešitve bodo omogočile nujno potreben učinkovitejši pregon korupcije in organiziranega kriminala s čimer se bo vzpostavila ničelna toleranca do korupcije in klientelizma.

VI. PRILOGE

Priloge niso priložene.